

nové město

03/2025 - ROČNÍK 34 (28)

www.novemesto.cz

5/ Díky, Svatý otče Františku

6/ Lidé v dnešní době - manželé Hoderovi

8/ O blízkosti k sobě s Ilonou Špaňhelovou

Kontakty

www.novemesto.cz

Nové město - časopis

Havlíčková 155/51, 602 00 Brno

Tel.: +420 721 630 119

E-mail: redakce@novemesto.cz

Roční předplatné: **660 Kč**

Předplatné do zahraničí: **1400 Kč**

Číslo účtu: **6043141003/2700**

Váš variabilní symbol je uveden na obalu časopisu nebo neváhejte kontaktovat:

Tel.: +420 733 798 155

E-mail: predplatne@novemesto.cz

**Nadační fond časopisu Nové město
zve ke spolupráci a podpoře časopisu.**

**Za jednorázovou či pravidelnou finanční pomoc
srdečně děkujeme!**

Bankovní spojení:

Číslo účtu: **43-2646440207/0100**

IČ: 28465059, Lublaňská 9/1002,

Praha 2 - Vinohrady, 120 00, m: +420 724 085 619

Omluva

Některé výtisky časopisu Nové město č. 2/2025 byly odeslány s chybně složenými listy. **Tato situace nás velmi mrzí, omlouváme se za komplikace** a jednáme o tom s tiskárnou. **Nabízíme možnost zaslání elektronické verze.** Pokud o něj máte zájem, napište na predplatne@novemesto.cz.

nové město

Časopis Hnutí fokoláře - 03/2025, vychází 6x ročně, ročník 34 (28) - 34. ročník od vzniku československé verze, 28. ročník samostatné české verze. ■ Vydává Dílo Mariino (Hnutí Focolare) - ženská část, Strašovská 841, 190 17 Praha 9 - Vinoř, IČO: 45247935 ■ Časopis je v distribuci též v Knihkupectví Paulínky, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. ■ Roční předplatné: 660 Kč. Bankovní spojení: UniCredit Bank, Czech Republic, a. s. Praha, č. ú. 6043141003, kód banky: 2700. IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003 Swift: BACXCZPP ■ Zodpovědný redaktor: Mgr. Ludmila Šturmová ■ Výkonný redaktor: Mgr. Magdalena Broschová ■ Administrativa redakce: Jana Nováková ■ Redakční rada: Ing. Milena Honetschlägerová, Ing. Jiří Kratochvíl, Mgr. Marie Koukolová, Mgr. Marie Srbová, Ing. Zdeněk Vích, CSc. ■ Překlady a redakční spolupráce: Dominika Dotlačilová, Mgr. Marta Hanušovská, PhDr. Vlastimila Kristová, PhDr. Drahomíra Syřůčková, ■ Grafická úprava a zlom: Grafika Vodička & Dezortová ■ Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 - Stodůlky ■ ISSN 1212 - 0782 ■ Reg. číslo: MK ČR E 7868. Novinová zásilka - Povolila ČP, s.p., OZ Praha, č.j. NP 1362/1994. Ze dne 27. 6. 1994 ■ Nové město ve světě vychází celkem ve 36 vydáních ve 22 jazycích ■ Objednávky slovenského časopisu Nové mesto zasílejte na adresu: Nové mesto Redakcia, Tajovského 737/1, 040 01 Košice, e-mail: casopis@nm.sk, tel.: +421 911 445 626. ■ Titulní strana: Papež František, Foto: R. Orefice, CSC Audiovisivi.

OBSAH

Tipy a náměty

- 3/ Závěrečný dokument synody o synodalitě
Dialog místo křiku - Téma.21
Hřivny a odpovědnost
SpringJob

Zamyšlení

- 4/ Mír je třeba přehodnotit

Ohlédnutí

- 5/ Díky, Svatý otče Františku

Lidé v dnešní době

- 6/ Prožívat svou víru praktickým způsobem
(rozhovor s manželi Hoderovými)

Vztahy, rodina, společnost

- 8/ Blížkost k sobě (Ilona Špaňhelová)
10/ Dopřát unaveným rodičům chvilku odpočinku

Posezení s dobrovolnicí

- 11/ Dobrovolníkem Jubilea 2025

Slovo života

- 12/ „Pane, ty víš všechno - ty víš, že tě miluji!“
(Jan 21,17)
13/ „Vy jim dejte jíst!“ (Lk 9,13)

Život ze Slova

- 14/ Jarní výlet
Akutní případ
Drobné mince

Duchovní inspirace

- 15/ Kým ty jsi pro mne (Margaret Karamová)

Duchovní inspirace v praxi

- 17/ Tak blízko, jak druhý potřebuje

Z Hnutí fokoláře

Na cestě synodality

- 18/ Čím žije Dílo Mariino dnes

Z Hnutí fokoláře

Ze života gen

- 20/ Víkend ve fokoláře „On my way“

Z Hnutí fokoláře

- 21/ Povolání k naději
22/ Na společné cesty
23/ Most do lepšího světa
24/ Jednota, která není jen sloganem, ale stylem života

Báseň

- 25/ Cesta

(Za)myšlenka

- 26/ „Moje“ metoda proti zvyšování krevního tlaku
27/ Odpouštět si

Za církve synodální: společenství, spoluúčast, poslání

ZÁVĚREČNÝ DOKUMENT SYNODY O SYNODALITĚ

V říjnu 2024, na závěr druhého zasedání synody o synodalitě, schválilo 355 přítomných delegátů Závěrečný dokument, který byl přijat papežem Františkem a na jeho přání okamžitě zveřejněn.

Dokument představuje vyvrcholení jednoho z nejrozsáhlejších konzultačních procesů v dějinách církve a navazuje na práci synodálního shromáždění v roce 2023 i na celou cestu synody, kterou zahájil papež František v roce 2021. Říká se v něm, že „synodální proces nekončí uzavřením současného shromáždění

Synody biskupů, ale zahrnuje prováděcí fázi“ (9). Je rozdělen do pěti hlavních částí a vyzývá k pěti formám obrácení: duchovní, vztahové, procedurální, institucionální a misijní.

V dubnu dokument vyšel český v tištěné podobě v Karmelitánském nakladatelství. K zakoupení je v prodejnách Karmelitánského nakladatelství nebo v e-shopu eshop.cirkev.cz. V dohledné době bude k dispozici i jako e-kniha.

K prostudování dokumentu zve též prezidentka Hnutí fokoláre Margaret Karramová, která se shromáždění zú-

častnila jako zvláštní pozvaná osoba. Řekla: „... byla to bohatá a intenzivní zkušenost, která nás nyní staví před zodpovědnost uskutečňovat vše, co jsme se za tyto tři roky naučili a pochopili o synodálním stylu a o různých důležitých skutečnostech, které vyplynuly ze Závěrečného dokumentu, k jehož důkladnému prostudování vás zvu.“

Redakce

1. Zdroj: www.cirkev.cz.
2. Margaret Karamová, téma roku Kým pro mne jsi (viz Nové město 01/2025, str. 17), Loppiano 17. listopadu 2024.

Dialog místo křiku - Téma.21

Ve veřejném online prostoru často dominují sociální média s chaotickými, nahodilými a zcela nemoderovanými debatami. Právě proto jsme 21. února 2025 spustili publicistický portál Téma.21.

Tvoříme médium žurnalistické, tedy řemeslně profesionální, opřené o ověřená fakta a dostupná data, umožňující svobodnou, vyváženou, moderovanou debatu, sdílení názorů i úhlů pohledu. Klíčové jsou pro nás tři principy - upřednostňujeme dialog, chováme respekt ke každému člověku a příkopy chceme zasylovat, nikoli hloubit.

NEHLEDAT SENZACI

Je to již sedm let, co byli úkladně zavražděni investigativní novinář Ján Kuciak a jeho snoubenka, archeoložka Martina Kušnírová. V dokumentu *Martina a Ján* jsme oslovili jejich nejbližší - maminku Martiny a rodiče Jána. Nehledali jsme senzaci, nepátrali jsme po nových faktech. Zajímalo nás, jak své děti viděli pohledem rodičů. A také jak se odstupem sedmi let vyrovnávají s tragédií, která jim ze života vymazala naději na společnou budoucnost.

Právě tento úhel pohledu považujeme za důležitý, nicméně v ostatních médiích často opomíjený. Odlišné po-

hledy na aktuální dění chceme uplatňovat i u dalších významných společenských, politických a ekonomických témat.

PTÁT SE „PROČ?“

Naléhavá témata jako je válka na Ukrajině či palčivé problémy týkající se třeba nedostupnosti bydlení chceme přinášet v širších souvislostech. Věříme, že nestačí jen informovat, že se něco děje, ale také vysvětlovat důvody těchto událostí a hledat možná řešení. Zkoumáme, jak se lidé s nesnázemi vyrovnávají, co funguje a proč. Zároveň se nebojíme klást otázky, na které není snadné najít odpovědi.

ČESKOSLOVENSKY A S PEVNÝMI POSTOJI

Důležitým principem média je jeho československý rozměr, v širším smyslu znamenající, že nabízíme odlišné pohledy na podobné či stejné události a jevy. Ty jsou dány rozdílnou příslušností ke státním, jazykovým či třeba náboženským identitám. Nejde nám jen o propojení Slovenska a Česka, chceme pracovat na vzájemném znovuoobjevování.

Naši práci najdete na webech www.tema21.cz a www.tema21.sk a také na YouTube a v podcastových aplikacích.

Petr Najman

konference pro každého, komu záleží na životě církve

HŘIVNY A ODPOVĚDNOST

7. května 2025 | 9:00 - 16:00
Wurmova 9, Olomouc

KONFERENCE PŘINÁŠÍ INSPIRACI:

- JAK ZODPĚVNĚ SPRAVOVAT FARNOSTI
- JAK VYTVÁŘET MISIJNÍ PROSTŘEDÍ
- JAK MÍT POZITIVNÍ DOPAD NA OKOLÍ

www.dobryspravce.org

SpringJob Lučany nad Nisou

Ve dnech 7. až 11. května 2025 se bude konat dobrovolnická pomoc mladých ve věku 13 až 19 let starším lidem, obci, nemocným a dalším. Od čtvrtku do soboty se v kostele Navštívení Panny Marie v Lučanech nad Nisou bude konat doprovodný program pro veřejnost. Více informací na springjob.cz, tel.: +420 604 462 473.

Veronika Němečková

Mír je třeba přehodnotit

ZAMYŠLENÍ

Není míru bez společných institucí a dodržování společných pravidel.

Ilustrační foto: Unsplash

8. května si připomínáme 80. výročí konce druhé světové války. I v dnešní době však zažíváme, jak je mír křehký. Obrátili jsme se na redakci německého Nového města (Neue Stadt) a naši kolegové se s námi rádi rozdělili o článek, který k tématu míru přináší.

Když se mluví v mezinárodních vztazích o náboženstvích, často se na ně pohlíží jako na prvky, které konflikty sice nevyvolávají, ale vyostřují je. To je však neobjektivní pohled. Vždyť náboženské války byly téměř vždy válkami o moc, o ropu nebo o zájmy. Avšak i dnes existují „politická podnikatelé“, kteří náboženství instrumentalizují pro své vlastní účely. Náboženství a věřící proto musí dbát na to, aby nebyli „verbováni“ pro nacionalistické nebo stranicko-politické účely.

Nicméně náboženství, pokud si zachovají svou univerzální a inkluzivní perspektivu, mohou hrát zásadní roli při předcházení konfliktům a při usmířování. Světová politika se stále týká především národních států a hranic, zatímco vše ostatní je „nadnárodní“, přeshraniční - změna klimatu, migrace, potravinová bezpečnost... ty se týkají lidstva jako celku. Zde je zapotřebí kritického svědomí; náboženství se mohou zabývat politikou a poukazovat na priority. Mají „prorockou“ funkci - ve světě, který se tolik soustředí na problémy současnosti, na materiální otázky, potřebujeme konstruktivní, novou, tvůrčí vizi budoucnosti naší planety.

V mezinárodních vztazích totiž existují staré „mýty“, představy z minulosti, které nadále určují současnost. Jed-

ním z nich je, že válka není nic jiného než pokračování politiky násilnými prostředky. Ne, válka je odmítnutím politiky, diplomacie a dialogu! Další: existují lokální války. Ne, všechny války jsou globální - zraňují celé lidstvo!

Pak je tu globalizace. Bylo nám řečeno, že musíme myslet globálně a jednat lokálně. Domnívám se, že náboženství mají zcela jinou zkušenost: když přemýšlíme lokálně a řešíme konkrétní problémy, máme jasnější představu o tom, jak jednat globálně. Státy jsou důležité, ale musí být lokálními aktéry pro globální společné dobro. Potřebujeme změnu mentality. Od myšlenky mezinárodní politiky k politice „celoplanetární“. Planeta potřebuje naši pozornost. Od jakési globální války ke globálnímu blahu, k blahu všech. Od myšlenky mezinárodní bezpečnosti - bezpečnosti hranic, která je důležitá - k pojmu lidské bezpečnosti, bezpečnosti lidí a národů.

Co můžeme jako věřící v tak složitém kontextu dělat? Na úrovni světové politiky se uznává, že procesy spolupráce mezi státy jsou důležité, stejně jako role multilaterálních institucí, ale tajemství univerzality spočívá v blízkosti. Tam, kde jsou si lidé blízko, dozrávají myšlenky a možnosti, které se někdy mohou stát rozhodujícími.

Tuto perspektivu však doplňuje druhý prvek: vědomí, že sice není míru bez spravedlnosti, ale také není míru bez politiky. V praxi to znamená, že není míru bez společných institucí a dodržování společných pravidel. V opačném případě upadneme do politiky čistého násilí a dobývání, jak to dnes bohužel opět zažíváme.

*Pasquale Ferrara
(Převzato z časopisu
Neue Stadt 03/2025)*

PASQUALE FERRARA

je generálním ředitelem pro politické záležitosti a mezinárodní bezpečnost na italském ministerstvu zahraničních věcí a mezinárodní spolupráce. Jeho kariéra v diplomatických službách ho zavedla mimo jiné do Chile, Řecka, Alžírsko, do Bruselu a Washingtonu. Po mnoho let spojoval své profesní zkušenosti diplomata s akademickou činností a výzkumem v oblasti teorie mezinárodních vztahů.

Díky, Svatý otče Františku

OHLÉDNUTÍ

Kondolence Margaret Karramové, prezidentky Hnutí fokoláre, k úmrtí Svatého otce Františka.

„S hlubokou lítostí jsem obdržela zprávu, že náš milovaný papež František odešel do Otcova domu. Spolu s celou církví ho předáváme Bohu, plni vděčnosti za jeho mimořádný příklad a dar lásky, kterým byl pro každého člověka a pro každý národ.

Bylo mnoho chvil během jeho pontifikátu, kdy byl blízkým a laskavým pastý-

řem také pro Hnutí fokoláre: vždy nám poskytoval přijetí a vedl nás k tomu, abychom byli odvážnými a radikálními svědky evangelia.

Z mnoha chvil, které jsme spolu s ním prožili, nezapomeneme na jeho slova při Valném shromáždění Hnutí fokoláre v roce 2021, kterými se na nás obrátil při audienci:

„(...) stále naslouchejte výkřiku Kristovy opuštěnosti na kříži, která je vyjádřením nejvyšší lásky. Milost, která z něho vychází, je schopna v nás – slabých a hříšných – probudit velkoudušnou

a mnohdy hrdinskou odpověď; je schopna proměnit naše utrpení a dokonce tragické události v pramen světla a naděje pro lidstvo.“¹

Na závěr nemohu nezmínit papežovu osobní pozornost a lásku ke mně, k utrpení mého lidu ve Svaté zemi a chci vyjádřit nesmírnou vděčnost za to, že mě pozval, abych se zúčastnila Synody o synodalitě. V ní on sám otevřel dveře synodální církvi, která nyní postupně proniká do celého světa.

Spolu s Hnutím fokoláre v celém světě se připojuji k modlitbě celé církve a všech lidí dobré vůle v jistotě, že Panna Maria ‚Salus Populi Romani‘, kterou velice uctívám, ho přijme v Nebi s otevřenou náručí.“

*Margaret Karramová
prezidentka*

Rocca di Papa 21. dubna 2025

1 Proslov Svatého otce Františka k účastníkům Valného shromáždění Hnutí fokoláre, Aula Pavla VI., 6. února 2021.

Setkání papeže Františka a Margaret Karramové při mezináboženském setkání v červnu 2024.

Prožívat svou víru praktickým způsobem

LIDÉ V DNEŠNÍ DOBĚ

„Evangelium je k tomu, abychom jej uváděli do života,“ říkají Romana a Martin Hoderovi z Letovic. Jsou manželé již 35 let, mají čtyři dcery a deset vnoučat.

● Můžete se nám představit?

Romana: Vystudovala jsem střední ekonomickou školu a moje představa byla práce v kanceláři, víc v ústraní. Bůh ale moje představy brzy změnil a mění celý život. Po mateřské dovolené jsem nastoupila do knihovny jako knihovnice dětského oddělení, což pro mě nebylo vůbec jednoduché. Musela jsem vyjít hodně ze své uzavřenosti. Nebylo ani tak těžké nachystat čtenářské lekce pro školy, jako si stoupnout v knihovně před celou třídu dětí i s učitelem a dokázat je zaujmout. V současnosti mám celou knihovnu a její provoz na starosti. Je to pro mě velká radost a knihovna je mým koníčkem.

Martin: Já se posledních třicet let profesně věnuji správě majetku, investiční výstavbě a spoustě věcí, které s tím souvisejí. A někdy i nesouvisejí 😊. Do toho čas od času učím náboženství a věnuji se práci pro farnost. Hned od roku 1990 jsem se jako zastupitel a později i radní věnoval komunální politice, k čemuž jsem se po dvaceti letech úředničení od předchozího volebního období zase vrátil.

● **Vím, že ve vašem životě zaujímá podstatnou úlohu život ve společenství. Máte kolem sebe asi desetičlenné společenství, ale vaše kontakty se neomezuji jen na Letovice...**

M: Ano, společenství je jednou z nejdůležitějších věcí, které mě v životě potkaly. To první, do kterého jsem se ve svých šestnácti letech dostal, vedl jeden kamarád v duchu Hnutí fokoláre, aniž o něm mluvil jako o existující „organizaci“ (psal se rok 1980, nade vším bděli komunisté a jejich STB). Já jsem v tomto společenství zažil hlavně bezpodmínečné přijetí, naučil jsem se, že evangelium je k tomu, abychom jej uváděli do života, a poznal jsem většinu základních bodů spirituality jednoty. Něco, s čím jsem se do té doby nesetkal - „obyčejní lidé“ prožívali svoji víru, a to praktickým způsobem, a dokázali o tom mluvit tak, že svými zkušenostmi strhávali ostatní. Začal jsem nahlížet svět úplně jinými očima. Například jsem začal mít rád a chápat našeho starého pana děkana, kterého jsme se jako děti bály a jako dospívající jsme mu nerozuměli. Kamarád, který nás vedl, se později oženil, celkově se stáhnul a společenství se duchovně začalo ubírat jiným směrem.

Když jsem se později vrátil z vojny, cítil jsem, že mi dříve poznané společenství jednoty chybí. Vyzkoušel jsem různé jiné možnosti, ale ty mě úplně neuspokojovaly. Po určitém pátrání jsem se nakonec dostal do skupiny gen (mladých z Hnutí fokoláre - pozn. red.) v Brně, kde jsem byl zase jako doma.

R: Já jsem se do Hnutí fokoláre dostala až později, díky Martinovi. Líbí se mi, že přestože je spiritualita více zaměřená na jednotu a na Pannu Marii, zahrnuje celou šířku víry, kterou nahlíží novým pohledem.

Jako mladí s malými dětmi jsme několikrát strávili léto na společných dovolených rodin z Hnutí. Jsem stále vděčná, že pro nás byly organizovány. Jedna z našich dcer, tehdy pětiletá, krátce po příjezdu na dovolenou přiběhla s tím, že má novou kamarádku. Vzájemně jsme se potom okoukli s rodiči tenkrát čtyř malých dětí a vzniklo přátelství na celý život.

● **Jak vnímáte propojení mezi životem v jednom konkrétním hnutí a ve farnosti?**

M: Dlouhodobě cítíme naše místo ve službě ve farnosti. Při častém střídání farářů (s různým vztahem k pastorači) docházelo i k tomu, že najednou nefungovaly služby jako například úklid sněhu u kostela, sledování možnosti získat dotace na různé činnosti a opravy a podobně. Tehdy jsme hodně práce odváděli s přáteli z našeho společenství. Přestože někteří lidé měli odněkud informace, že „fokoláre je špatné“, byli i takoví, kteří o fokoláre nic nevěděli a naši práce si všímali. Když po více než deseti letech proběhly volby do pastorační rady a členové našeho společenství se v pořadí získaných hlasů umístili na prvním, druhém a pátém místě. Další naši členku zařadil nový farář do jím jmenované části rady.

● **Takže za vás vlastně promluvila odvedená práce...**

M: Nyní dorostla generace lidí, kteří už různé práce ve farnosti zajišťují, což je velkou zásluhou současného faráře, který je k tomu cílevědomě vede. To nám umožňuje se z některých činností stáhnout.

R: Poslední rok a půl jsme se hodně věnovali přípravě biřmovanců. Část přípravy byla společná a kromě toho jsme - čtyři manželské páry a pomocnice z řad předchozích biřmovanců - vedly skupinky většinou po sedmi lidech. Příprava probíhala podle programu „Vývolení“ (nazvaného ne podle seriálu, i když projekt pochází rovněž z Ameriky). V něm je dáno 24 témat zpracovaných na profesionální úrovni včetně doprovodných videí. No a my jsme k tomu v naší skupince ještě přidávali náš pohled na víru a život v duchu spirituality jednoty. A to tak, jak se s ním v jejich věku Martin seznámil - tedy, aniž bychom o Hnutí mluvili. K probíraným tématům jsme říkali svoje zkušenosti, občas jsme použili podklady z díla Chiary Lubichové, a to zejména z jejich meditací. Tuto knížku jsme

Foto: archiv rodiny Hoderovy

Romana a Martin Hoderovi na dovolené ve Vysokých Tatrách v roce 2023.

také každému z nich na závěr věnovali s vepsanými slovy o tom, že tyto myšlenky zásadně ovlivnily náš život a prožívání víry.

● **Co vám osobně toto provázení biřmovanců dalo?**

R: Jedna stará pravda říká, že člověk se nejlépe učí tím, že svoje vědomosti předává druhým. A netýká se to jen vědomostí, v tomto případě šlo hlavně o to, snažit se zprostředkovat vztah s Bohem. Tedy i tato příprava nás vedla k jakési reflexi, zamýšlení se nad svým vlastním životem i k opakování prvků víry, ale i naší spirituality.

M: Stejně jako předtím při výuce náboženství, jsem se vždycky snažil dětem vštípit, že víra není soubor zvyklostí nebo pouček, ale životní styl. Tedy uplatňovaný vždy a všude, samozřejmě nenásilně a s citem pro konkrétní situace.

● **Někteří čtenáři si vás možná pamatují jako moderátory programu některých setkání mariapoli. Co vám přinesla tato zkušenost?**

R: My oba jsme svým založením introverti, i když na Martinovi to není znát. Pro mě to byla výzva vystoupit před lidmi a mluvit. Bez Martina, a hlavně Boží pomoci, bych to nezládla.

M: Mě osobně naučila jakési zrychlené autocenzuře. Jak kdy si říkal kytarista Jan Matěj Rak, člověk stojící na pódiu má jakousi nutkavou potřebu něco sdělit lidstvu. Špatnou cestou je také chtít být vtipný za každou cenu. Jistý druh sebereflexe určitě oba máme. Ta se projevila třeba i tím, že jsme po třech letech řekli, že končíme.

● **Práce, velká rodina, život ve farnosti, ve společenství... Dostane se i na vaše koníčky?**

R: Mojí velkou zálibou je četba oddychové literatury, ruční práce a pěstování květin. V posledních letech se snažím najít čas na společné chvíle s vnoučaty, která jsou mojí (naší) radostí.

M: Když je to možné, vyrážíme jako pěší turisté žasnout do přírody. Dovedu si představit, že by to mohlo být častěji. Stejně tak by bylo hezké se více věnovat vnoučatům.

● **Co vám pomáhá ve vašem manželství? Máte nějakou zkušenost, jak se může posilovat vzájemná úcta a láska?**

M: Vzájemné soužití samozřejmě nejsou jen chvíle zalité sluncem. Už dlouhá léta, když někomu blahopřejeme k uzavření manželství, dodáváme ze svých zkušeností, že ve společném životě je potřeba mít toleranci, nadhled a zejména veselou mysl.

R: S Martinem je život plný vtípků a smíchu. Ne vždy jsem to chápala a někdy mi to nebylo příjemné. Za 35 let už vím, jak reaguje a dokáží se zasmát s ním. Vždy se mi líbilo a dodržujeme to, že když je nějaký problém, tak jej vyřešíme, než jdeme spát.

● **Slovo na závěr?**

M: Díky Hnutí jsme poznali spoustu skvělých lidí napříč celou naší zemí, s nimiž můžeme skutečně žít jednotu na dálku, prožívat s nimi jejich i naše radosti i bolesti. A jak píše Exupéry, když se třeba po letech setkáme, navazujeme na dávné rozhovory a s jásavou radostí se popadneme za ramena.

R: Jednou se mě někdo ptal, co mě napadne, když se řekne Bůh a moje první myšlenka byla radost. A tak se snažím na to nikdy nezapomenout.

Za rozhovor děkuje Zdenka Prudilová

Blízkost k sobě

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Na konci března se konalo v Centru Mariapoli v Praze ve Vinoři setkání pro ženy. Bylo nazváno *Krása blízkosti*. Hovořilo se o blízkosti k Bohu, k bližnímu a k sobě samému. O tom posledním mluvila psycholožka PhDr. Ilona Špaňhelová. Požádali jsme ji, jestli by se o toto téma mohla rozdělit i se čtenáři Nového města.

Téma blízkost k sobě bych rozdělila do tří částí: *poznání sebe, důvěra v sebe, přijetí - láska k sobě.*

POZNÁNÍ SEBE

Jako první bod se mi jeví velmi důležité **poznání sebe** v přítomnosti. Je to poznání sebe v konkrétním dnu, v konkrétní chvíli. A poté je to také poznání sebe sama celkově, své osobnosti, své povahy, co mě v životě ovlivnilo, v jakém bodě svého života jsem, jak se cítím.

Za velmi důležité považuju se v určitou chvíli - pokud je to možné každý den - na chvíli zastavit.

Za velmi důležité považuju se v určitou chvíli - pokud je to možné každý den - na chvíli zastavit. Udělat si z toho určitý rituál. Zavřít oči a říct si: jak se dnes cítím, co moje pocity ovlivnilo nebo co je ovlivňuje? Co mě dnes čeká, na co se těším? Mám z něčeho obavu, je pro mě něco nepřijemné?

Čili uvědomit si a pojmenovat si to, co prožívám, na co se chystám. Důležité je, aby to něco - situace, pocit, jednání, setkání s někým... - mělo jméno. Například mě čeká náročné jednání, mohu si k této situaci dát jméno OBAVA. Pak je můj pocit více vědomý, více přítomný v mém životě a mohu s ním více pracovat. Mohu také někoho požádat, aby na mě myslel. Nebo celou situaci svěřit do Boží náruče.

Já tomu říkám - „nefrčet“ životem rychle, bez rozmyslu a bez všimnutí si

toho, co dané věci, situace, s člověkem dělají, jak na něho působí.

Je důležité také vnímat, **jak o sebe v daný den pečujeme**. Jak jsme jedli, pili, spali, jak jsme alespoň trochu zařadili do svého dne sport. Jsou to všechno jednoduché věci, na které můžeme někdy zapomenout a poté nemáme sílu.

A nemusíme udělat velkou věc - například začít chodit do posilovny nebo plavat. S velkou činností můžeme mít spojené výmluvy - dnes nemám čas, teď se to nehodí... Důležité je začít i malým skutkem pro sebe co nejdříve. Třeba jít jednou v týdnu jednu stanicí tramvaje pěšky. Nebo jít před večer jednou jedenkrát v týdnu na deset minut na procházku.

Velmi důležité a prospěšné je také **poznat svoji osobnost**. Napsat si třeba na kus papíru nebo do mobilu do poznámek slovo JÁ. A přidávat si k tomu pravdivě slova, jak sebe vnímám. Jaká vlastně jsem. Jaké mám vlastnosti? Jsem rychlá nebo pomalá, jsem optimistická nebo pesimistická, jsem choleric nebo flegmatik? Jsem sebestředná nebo myslím i na druhého? Všechno vydržím, všechno zvládnou nebo už nemůžu a mám hledat ve svém životě i chvíli pro sebe, abych pak měla sílu dát kus svého času, své energie i tomu druhému?

Pořád mluvím a jsem zahleděná jen sama do sebe? Z čeho toto všechno vyplývá?

Je důležité poznat sama sebe, **poznat svoji historii**. Co mě v životě ovlivnilo? Z jaké rodiny jsem vyšla do světa? Byla to rodina, kde se moc nemluvilo o pociitech, o starostech, radostech, nadšení, úspěchu, smutku? Nebo jsem měla možnost sdílet s rodiči to, co jsem prožívala? Jaké vlastnosti, charakter jsem po rodičích a dalších příbuzných dostala v genetické výbavě do vínku a nesu si je životem? Stalo se mi v minulosti něco, co nemám zpracované, k čemu se mám vrátit? Co mě v životě ovlivnilo a jak?

Mám dojem, že například rodiče měli raději moji sestru než mne a nějakým způsobem to ve mně zůstalo? Nebojme se zůstat na chvíli u sebe, u svých pocitů, u svých myšlenkových pochodů, u své možná malé nebo větší ranky ve svém srdci. Nebo si řekneme, že už

všechno máme zpracované, máme to pojmenované a je to v pořádku.

Důležité opět je, abychom pojmenovali své pocity, zjistili, co ve mně dělají a popřípadě i vůlí s nimi začali pracovat, protože mě zřejmě ovlivňují v mém životě.

Vím, někteří si řeknete, je to bolest, kterou Ježíš může uzdravit. Ano, můžeme mu to všechno dát do náruče. Ovšem - a to je velmi podstatné - i my sami máme být aktivní v pomoci sami sobě. Máme se snažit.

Také je fajn **vnímat lidi ve svém okolí a jejich vliv na mě**. Jak na mě působí? Vnímám jejich chování ke mně jako pomoc? Jako vstřícnost? Zeptají se mě někdy, jestli něco potřebuji? Dokážu si já říct o pomoc? A dokážu někdy říct na určitou prosbu nebo žádost láskyplné NE?

Je přínosné **poznat se i v pracovním koloběhu**. Práce, kterou dělám, je prací, která mě baví, je mi přínosná, obohacuje mě, vnímám v ní poslání, trochu zalíbení? Nebo je to práce, kde prostě jsem, protože jsem vděčná, že ji mám a mohu tak obstarat obživu pro sebe samu a možná přispět do rodinného rozpočtu? Je vhodné se i nad prací zamyslet a hledat alespoň jednu věc, která mě v ní baví, která mě v ní naplňuje.

Nebo mám práci změnit? Nebo mít alespoň nějakou zálibu nebo koníček, který mě bude bavit?

Hledejme, hledejme to, co by dalo pokoj a pohazení našemu nitru, v čem bychom se cítili spokojení.

A zastavme se i v celkovém pohledu sami na sebe a pojmenujme, jak se máme, zda jsou okolnosti v našem životě v pořádku, jak se cítíme. Zda máme něco udělat, něco změnit nebo nechat věci tak, jak jsou, ale budou mít jméno, budou více vědomé.

DŮVĚRA V SEBE

Jak sobě věřím? V čem v sobě věřím? Můžeme si na to opět někde v klidu odpovédět. A tuto **důvěru v sebe upevňovat**. Upevňovat důvěru ve své postojení, ve své názory.

Často říkám, že když se mi nějaká myšlenka vrátí v mé mysli třikrát, víc s ní pracuji, nenechám ji jen tak kolem mě přejít.

A často ji i zrealizuji. Například nedávno mi jedna blízká osoba řekla, že naše kamarádka je vážně nemocná a že slyšela, že se jí nemá volat. Tato myšlenka nebo tento názor mi vrtal v hlavě

Ilustrační foto: Unsplash

a v pokoji jsem došla k přesvědčení, že jí chci zavolat a ujistit ji o mé blízkosti a připravenosti jí pomoci, kdyby něco potřebovala. A bylo to moc dobré rozhodnutí, ona byla ráda a vděčná.

Důležité je také **respektovat svoje hranice**, třeba už nejsme v určitém věku tak rychlí, tak akční. Je důležité přijmout i tento fakt, důvěřovat sám sobě, že udělám to, co je možné. Mít se rád i v této nové skutečnosti.

Přijetí – láska k sobě

U tohoto bodu mne napadl příklad z letadla. Kdyby se něco za letu dělo, máme instrukci, že napřed máme nasadit masku sobě a poté ji dát svému dítěti nebo druhému, který by seděl blízko nás a potřeboval by s ní pomoci. Připadá mi, že to je malý příklad onoho biblického „Miluj svého bližního JAKO sám sebe“.

Když nebudu mít ráda sama sebe, když se to nebudu učit, když mi nepů-

jde naučit se pojmenovat svoje přednosti, svoje vlohy, rozvíjet je a dávat je druhému, když se nebudu učit pojmenovat a mít ráda svoje omezení, pak budu s obtížemi vidět přednosti druhého a nebudu mít chuť mu pomoci. Nebo se může stát, že budu stále dělat něco pro druhého a nebudu už moct, nebudu mít sílu, vyčerpám se.

Čili znovu nám navrhuji **učit se mít rád toho druhého jako sebe**.

A odpovězme si: Jak se mám ráda? Jak to sobě samé projevuju? Jak se to učím?

A tak nám všem přeju ono zastavení se v běhu života. Hledání i normálních, přirozených věcí v životě, které nás mohou posílit, povzbudit. I ony byly stvořeny pro naše dobro.

Hledejme, v jakém bodě života jsme, co nás těší, co nám přináší pokoj, spokojenost. A hledejme i to, co máme v ži-

votě změnit, jinak nastavit, abychom byli oporou a posilou sami pro sebe i pro druhého.

Často říkám – věřme tomu, že máme před sebou ještě nějaký čas a můžeme se to ještě nějaký čas učit. Nevzdávejme to, budme vděční za příležitost se do toho pustit.

Držím nám všem palce.

Ilona Špaňhelová

ILONA ŠPAŇHELOVÁ

je psycholožka a psychoterapeutka působící v Praze. Ve své praxi se věnuje zvláště dětem, ale také dospělým a rodině. Je vdaná a matka čtyř dětí. Je také autorkou mnoha článků a knih. Poslední publikací je kniha *Žena ve středním věku* (2024).

Dopřát unaveným rodičům chvílku odpočinku

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Foto: archiv rodiny Kotkovy

„Homesharing“ je přirozený způsob podpory rodin dětí s mentálním postižením, kdy vyškolení hostitelé (rodina či jednotlivec) si berou dítě pravidelně na domluvenou dobu do své péče. O zkušenosti s tím jsme si povídali s Lucíí a Jakubem Kotkovými.

● Jak jste se o homesharingu dověděli a čím vás zaujal?

Asi před dvěma lety jsme viděli dokument, který o homesharingu vysílala Česká televize a ten nápad nás hned nadchnul. Měli jsme vždycky pocit, že to, že se nám narodily čtyři zdravé děti, není žádná samozřejmost ani naše zásluha. A cítili jsme, že bychom to měli někde vrátit. Homesharing nám do toho krásně zapadl, zdálo se nám, že je přesně tím, co jsme hledali. Pomoci někomu, kdo rodičovství nemá tak snadné jako my.

● Co všechno obnáší se do toho pustit?

V první řadě se rozhodnout, že mám chuť a možnost pravidelně a dlouhodobě věnovat svůj čas rodině, která to potřebuje. To u nás bylo jasné, máme

už velké děti, které nás tolik nepotřebují, oba jsme pracovně na volné noze, takže jsme schopni si pravidelně zařídit volné odpoledne. Pak stačí najít si na stránkách homesharing.cz organizaci, která poskytuje službu v daném kraji (u nás je to Slezská diakonie) a kontaktovat ji. Potom proběhla úvodní schůzka, takové milé povídání s paní, která má v diakonii homesharing na starosti. Ona se ptala, my se ptali, ujasňovali si, co od toho čekáme a co se čeká od nás. A potom jsme procházeli přípravným kurzem. Ten v našem případě obnášel dva celé víkendy a pár odpolední online kurzu. Dostali jsme nejen teoretické informace týkající se dětí s postižením (do homesharingu jdou nejčastěji děti s postižením mentálním, kombinovaným a poruchami autistického spektra). Část přípravy probíhala i zážitkovou formou a my si ve fajn partě dalších budoucích hostitelů mohli ujasnit, co můžeme nabídnout, kde je třeba i naše hranice, jakou péči už si přestavit neumíme... a taky nás mohli poznat lektoři kurzu. Protože po jeho skončení začíná proces párování, kdy se organizace a lektoři snaží najít pro konkrétní hostitele konkrétní dítě tak,

aby byl předpoklad, že to bude dobře fungovat.

● Ted' už jste partáky Tondy. Jak vypadají vaše návštěvy?

V létě jsme procházeli procesem párování, prvních pár schůzek probíhalo i s rodiči a pracovníci diakonie tak, abychom se navzájem poznali a nebyli všichni rovnou „hozeni do vody“. Po několika schůzkách už jsme začali s homesharingem v pravém slova smyslu. Rodiče nám Toníčka přivezou jednou za dva týdny na odpoledne. My s ním strávíme pár hodin a pak ho zase dovezeme domů. Toník je autistický chlapec, který si nehraje jako běžné děti a je trochu těžké ho zabavit. Rád se koupe, takže v létě většinu návštěvy strávil v bazénu, teď přes zimu má alespoň vanu. Hodně času trávíme na procházkách, protože ty má Toník rád a je na ně hodně zvyklý, s rodiči toho dost nachodí. On je takový „botanik“, trhá a zkoumá kytky, lístečky, větvičky... za taková zastavení jsme celkem rádi, protože Toník má jinak celkem svižné tempo, a tak se můžeme alespoň vydechovat. 😊

● Rodiny, které nemají šanci si pořádně nikdy odpočinout, protože celodenně pečují o své děti s mentálním postižením, dostávají skrze homesharing chvílku volna. Jak byste popsali to, co díky homesharingu dostáváte vy?

Rozhodně nám rozšiřuje obzory, protože se musíme učit fungovat úplně jinak, než jsme fungovali s našimi dětmi. Toník vůbec nemluví, takže jsme se museli naučit rozumět znakům, které používá. Taky na něj nefunguje běžná „domluva“, spoustu věcí je potřeba předjímat, být hodně ve střehu (třeba když u silnice budu volat „stůj“, tak to nebude fungovat, musím vědět, že se k té silnici musím vydat a včas ho chytit za ruku). A taky nám péče o Toníka právě díky těm svižným procházkám zlepšuje fyzickou kondici. 😊

● Doporučili byste homesharing i ostatním?

Rozhodně. Děti, které by hostitele potřebovaly, je mnohem více než vyškolených hostitelů. A opravdu to není nijak časově náročné. Není to vždy úplně snadné, ale pocit, že jednomu autistickému chlapečkovi můžeme rozšířit známý svět a skupinu lidí, kteří ho mají rádi, a unaveným rodičům dopřát chvílku odpočinku, ten za to vážně stojí.

Za rozhovor děkuje
Magdalena Broschová

Dobrovolníkem Jubilea 2025

POSEZENÍ S DOBROVOLNICÍ

Poznávacím znakem dobrovolníků je světlezelená barva - barva naděje.

O své zkušenosti se s námi rozdělila dobrovolnice Michaela.

● Jak jste se dostala k dobrovolnictví ve Vatikánu?

Asi před rokem jsem se dozvěděla o možnosti putovat do Říma v průběhu Svatého roku 2025 nejen jako „poutník naděje“, ale také jako dobrovolník. Přihlásila jsem se, a tak jsem se v lednu 2025 směla stát volonterkou spolu s dalšími asi 80 až 100 dobrovolníky z celého světa (jejich počet se během roku mění úměrně rostoucímu počtu poutníků). Někteří se pro tuto službu nabídli jako já jen na jeden až dva týdny, jiní na delší období, i celý rok. Byli jsme z celého světa, z Itálie, Evropy i všech kontinentů.

● Jak to vypadalo po příjezdu?

Do služby nás přijímal Mons. Rino Fisichella z Dikasterie pro evangelizaci. Poděkoval nám, že jsme odpověděli na výzvu Vatikánu a za ochotu být ve službě všem „poutníkům naděje“, kterých se během roku očekává 35 milionů. Vyzval nás, abychom se pro ně stali svědky toho, co Svatý rok představuje - abychom zde prožili vnitřní obrácení

a o něm pak svědčili. Aby Jubileum neznamenalo, že člověk přijede do Říma a projde Svatou branou, ale aby každý prožil svoji „vnitřní pout“ a změnil své srdce. Další instrukce se již týkaly konkrétní služby.

Poznávacím znakem dobrovolníků je světlezelená barva - barva naděje. Jejich bundy, vesty, kšiltovky, baťůžky nebo pláštěnky jsou zdaleka viditelné.

● Jak vypadá den dobrovolníka?

Každý dobrovolník se zavázal poskytnout dobrovolně svůj čas a schopnosti a pracovat denně asi sedm hodin v ranní nebo odpolední směně. Byli jsme rozděleni do menších týmů. Vracivali jsme se unavení, ale naplnění pocitem, že jsme směli svým malým dílem přispět k hladkému průběhu Svatého roku a pomohli jsme mnoha poutníkům. Bylo nutné ke všem přistupovat s velkým respektem, citem a pozorností a především snahou maximálně pomoci. Fungovali jsme i jako „pořádková služba“ před projitím poutníků Svatou branou ve všech čtyřech papežských bazilikách.

● Co tato služba vyžadovala?

Často byla potřeba velká flexibilita a adaptace, když se měnily programy, časové harmonogramy nebo když nastaly nečekané situace. Většina z nás byla zařazena do týmů podél Via Conciliazione anebo na náměstí sv. Petra, což například v lednu, kdy jeden týden dost přšelo, nebylo jednoduché pro nás ani pro poutníky.

● Můžete nám přiblížit své osobní zkušenosti s touto službou?

Stanoviště uprostřed náměstí sv. Petra - deska na paměť atentátu na Jana Pavla II.

Nejčastěji jsem patřila do týmu u Bronzové brány, kde se setkávaly tři velké proudy poutníků i turistů. Asi si umíte představit, že právě zde nebyla koordinace vždy nejjednodušší a dotazů bylo každou minutu desítky v mnoha světových jazycích.

Velkou milostí pro mě bylo, že jsem vícekrát mohla sloužit na stanovišti uprostřed náměstí sv. Petra poblíž desky zasazené do dlažby na paměť atentátu na Jana Pavla II.

Jednou jsem měla službu při registraci poutníků na Piazza Pia, a protože přšelo, střídali jsme se po půlhodině - bylo třeba předat jubilejní kříž procesí a otevřít jim bránu pro vyhrazený koridor. Skupiny pak procházely za zpěvu písní a modliteb až ke Svaté bráně. Zrovna na mě připadla služba venku, když se shromažďovali poutníci asociace „Ženy ve Vatikánu“ - asi 300 osob, převážně žen, řeholnic, laiků i celých rodin. A protože na někoho čekali, měli asi půlhodinové zpoždění. Nemohla jsem odejít, protože se procesí mohlo dát do pohybu každým okamžikem. Stála jsem tvář v tvář všem těmto zaměstnancům Vatikánu. Trvalo to dlouho, v duchu jsem se začala modlit růženec. Sama jsem před lety pracovala v církvi. Najednou mi v hlavě zněla píseň od Gen Rosso, kterou jsem už dávno neslyšela: „Chceme žít jako Maria...“ V tu chvíli jsem si uvědomila, jakou církev si Chiara Lubichová přála - abychom v ní byli „druhou malou Marií“. Potom jsem dostala pokyn k otevření brány pro procesí, s mnoha jsem se pozdravila úsměvem a za každého jsem se modlila. Slova té písně zůstala ve mně po celý zbytek voluntariátu.

Ne vše bylo jednoduché, těžkosti nechyběly. Snažila jsem se však být otevřená všem, naslouchat, a tak jsem byla pro mnohé „vrbou“ a pomáhala řešit, co bylo třeba.

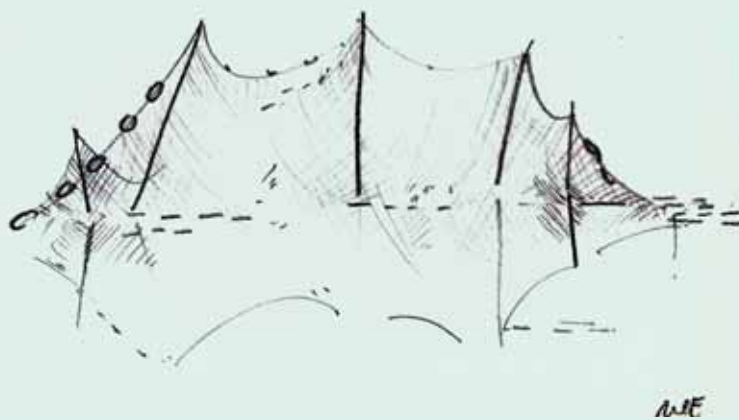
Poslední den byl snad nejnáročnější - 8 tisíc italských poutníků procházelo několik hodin Svatou branou v bazilice sv. Petra, a protože navíc je sobota dnem výměny turnusů volonterů, naše služba byla mnohem delší než obvykle. Večer jsem se ale mohla zúčastnit mše svaté v bazilice Santa Maria Maggiore a poděkovat za celou dobu voluntariátu, za všechny lidi z různých koutů světa, s nimiž jsem během čtrnácti dnů přišla do kontaktu. Opravdu jsem zakoušela katolicitu naší církve i její otevřenou náruč pro všechny.

Za rozhovor děkuje
Ludmila Šturmová

„Pane, ty víš všechno – ty víš, že tě miluji!“

(Jan 21,17)

Ilustrační kresba: Petr Ettler

SLOVO ŽIVOTA

Květen 2025

Poslední kapitola Janova evangelia nás přivádí do Galileje, k Tiberiáskému moři. Petr, Jan a ostatní učedníci se po Ježíšově smrti vrátili ke své rybářské práci, ale bohužel předchozí noc byla neúspěšná.

Zmrtvýchvstalý Kristus se tam potřetí zjevuje, vybízí je, aby znovu spustili sítě, a tentokrát naloví velké množství ryb. Poté je vyzve, aby se na břehu podělili o jídlo. Petr a ostatní ho poznali, ale neodvažují se ho oslovit.

Ježíš se ujímá slova a obrací se na Petra s velmi náročnou otázkou: „Šimone, synu Janův, miluješ mě více než ti zde?“ Tento okamžik je slavnostní – Ježíš třikrát obnovuje Petrovo povolání¹, aby se staral o jeho ovce, jejichž Pastýřem je On sám².

„PANE, TY VÍŠ VŠECHNO - TY VÍŠ, ŽE TĚ MILUJI!“

Petr však ví, že zradil, a tato tragická zkušenost mu nedovoluje odpovědět na Ježíšovu otázku kladně. Odpovídá pokorně: „Ty víš, že tě miluji!“

Během celého rozhovoru Ježíš Petrovi zradu nevyčítá, neupozorňuje dále na jeho selhání. Oslovuje ho na úrovni jeho možností, přivádí ho do jeho bolestné rány, aby ji svým přátelstvím zhojil. Jediné, o co žádá, je obnovení vztahu vzájemné důvěry.

A z Petra vychází odpověď, která je projevem vědomí vlastní slabosti a zároveň bezmezných důvěry v přijímající lásku jeho Mistra a Pána:

„PANE, TY VÍŠ VŠECHNO - TY VÍŠ, ŽE TĚ MILUJI!“

Ježíš klade stejnou otázku i každému z nás: Miluješ mě? Chceš být mým přítelem?

On ví všechno – zná dary, které jsme od něho dostali, stejně jako naše slabosti a zranění, která mnohdy krvácejí. Přesto obnovuje svou důvěru nikoli v naše síly, ale v naše přátelství s Ním.

V tomto přátelství najde Petr také odvahu vydat svědectví o své lásce k Ježíši, a to až k obětování svého života.

„Okamžiky slabosti, zklamání a sklíčenosti prožíváme všichni (...) protivenství, bolestné situace, nemoci, úmrtí, vnitřní zkoušky, nedorozumění, pokušení, pády (...) Právě ti, kteří se cítí neschopni překonat určité zkoušky, které dopadají na tělo a duši, a nemohou se tedy spoléhat na vlastní síly, mohou důvěřovat Bohu. A On, přitahován touto důvěrou, zasahuje. Kde působí, koná velké věci, které se zdají být ještě větší právě proto, že se rodí z naší ubohosti.“³

V každodenním životě se můžeme k Bohu obracet takoví, jací jsme, a prosit ho o přátelství, které uzdravuje. V tomto důvěryplném odevzdání se jeho milosrdenství se můžeme vrátit do důvěrného vztahu s Pánem a pokračovat v cestě s Ním.

„PANE, TY VÍŠ VŠECHNO - TY VÍŠ, ŽE TĚ MILUJI!“

Toto Slovo života se může stát také osobní modlitbou, naší odpovědí, jíž se Bohu svěřujeme s nedostatkem sil a děkujeme mu za znamení jeho lásky:

„(...) Mám tě ráda, protože jsi vstoupil do mého života více, než vstupuje vzduch do mých plic či krev do mých žil. Vstoupil jsi tam, kam nikdo jiný nemohl vstoupit, když mi nikdo nemohl pomoci, pokaždé, když mě nikdo nedokázal utěšit. (...) Učiň v čase, který mi zbývá, ať jsem ti alespoň trochu vděčná za lásku, kterou jsi mi projevil a která mě přiměla, abych ti řekla: Mám tě ráda.“⁴

Také ve vztazích v rodině, ve společnosti a v církvi se můžeme učit Ježíšovu stylu – milovat všechny, milovat jako první, „umývat nohy“⁵ svým bratřím a sestrám, zvláště těm nejmenším a nejkřehčím. Naučme se přijímat každého člověka pokorně a trpělivě, nesoudit, otevřeně prosit o odpuštění a přijímat ho, abychom společně pochopili, jak kráčet životem bok po boku.

Letizia Magri a tým Slova života

1. Srov. Mt 16,18-19.

2. Jan 10,14.

3. Ch. Lubichová, Slovo života na červenec 2000 (Nové město 7-8/2000, str. 15), taktéž v Parole di Vita, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5); Città Nuova, Roma 2017, str. 629.

4. Vděčnost, in Ch. Lubichová, Výbor z díla, nakladatelství Nové město 2016, str. 192-3.

5. Srov. Jan 13,14.

„Vy jim dejte jíst!“

(Lk 9,13)

SLOVO ŽIVOTA

Červen 2025

Jsme na opuštěném místě poblíž Betsaidy v Galileji. Ježíš mluví o Božím království k velkému zástupu lidí. Mistr se tam vydal s apoštoly, aby je nechal odpočinout po jejich dlouhé cestě po tomto kraji, při níž hlásali obrácení, „všude hlásali radostnou zvěst a uzdravovali“¹. Unavení, ale s naplněným srdcem vyprávějí, co zažili.

Lidé, kteří se o nich doslechli, se k nim však přidali. Ježíš všechny přijímá - naslouchá, mluví, uzdravuje. Zástup se zvětšuje. Blíží se večer a začínají pociťovat hlad. Apoštolové jsou tím znepokojeni a navrhnou mistrovi logické a realistické řešení: „Rozpusť lid. Ať jdou do okolních vesnic a dvorců, aby si tam našli nocleh a něco k jídlu.“ Ostatně Ježíš už toho vykonal tolik... On však odpovídá:

„VY JIM DEJTE JÍST!“

Jsou ohromeni. Je to neproveditelné. Mají jen pět chlebů a dvě ryby pro několik tisíc lidí. V malé Betsaidě není možné obstarat to, co je potřeba, a ani by na to neměli peníze.

Ježíš jim chce otevřít oči. Potřeby a problémy lidí se ho dotýkají a on se snaží je vyřešit. Vychází přitom z reality a využívá toho, co je. Pravdou je, že to, co mají, je málo, ale on je povolává k poslání: být nástroji milosrdenství Boha, který myslí na své děti. Otec zasahuje, a přesto je „potřebuje“.

Zázrak potřebuje naši iniciativu a naši víru, a pak ji nechá růst.

„VY JIM DEJTE JÍST!“

Na námitku apoštolů tedy Ježíš odpovídá tím, že přebírá odpovědnost, ale žádá je, aby vykonali celý svůj díl - byť malý. Nepohrdá jím. Neřeší problém za ně; zázrak se koná, ale vyžaduje jejich účast se vším, co mají a co by mohli obstarat a dát Ježíši k dispozici pro všechny. To předpokládá určitou oběť a důvěru v něj.

Mistr vychází z toho, co se nám děje, aby nás naučil starat se společně jeden o druhého. Tváří v tvář potřebám druhých neplatí žádné výmluvy („to není náš úkol“, „s tím nemohu nic dělat“, „musí si nějak poradit jako my všichni...“). Ve společnosti, kterou Bůh stvořil, jsou blahoslavení ti, kdo sytí hladové, oblékají chudé, navštěvují potřebné.²

„VY JIM DEJTE JÍST!“

Vyprávění o této události připomíná obraz hostiny popsané v knize Izajáš, kterou sám Bůh připravil všem národům, kdy On „setře slzy z každé tváře“³ Ježíš nechá lidi usadit ve sku-

pinách po padesáti jako při velkých příležitostech. Syn jedná jako Otec, což podtrhuje jeho božství.

On sám dá všechno, dokonce až do té míry, že se pro nás stane pokrmem v eucharistii, nové hostině sdílení.

Tváří v tvář mnoha potřebám, které vyvstaly během pandemie covidu-19, vytvořila barcelonská komunita Fokoláre prostřednictvím sociálních sítí skupinu, v níž lidé sdílejí své potřeby a dávají do společného věci a zdroje. A je působivé vidět, jak koluje nábytek, potraviny, léky, domácí spotřebiče... Protože „sami můžeme udělat málo“, jak říkají, „ale společně můžeme udělat hodně“. I dnes skupina „Fent família“ pomáhá zajistit, aby stejně jako v prvních křesťanských komunitách nebyl nikdo z nich v nouzi⁴.

Silvano Malini a tým Slova života

1. Lk 9,6.
2. Srov. Mt 25, 35-40.
3. Iz 25,8.
4. Srov. Sk 4,34.

Ilustrační kresba: Petr Ettler

Jarní výlet

O víkendu bylo krásné počasí, tak jsme se s manželem rozhodli pro malý výlet. V předvečer jsme plánovali podrobnosti. Lokalita byla jasná - Český kras, kde manžel kdysi pracoval. Na úvod musím říci, že naše výlety jsou skvělé, ale téměř vždy mají jeden problém: manžel - botanik - vydrží půl dne na jedné louce, já - obdivovatelka celé přírody, ale spíše turista - chodím rychleji a dále. Ale řekli jsme si, že každý pro to uděláme, co můžeme. Shodně jsme konstatovali, že většina výletníků nejsou botanici, ale normální turisté a milovníci přírody, a že oba přístupy k přírodě jsou pěkné.

Abychom byli oba spokojeni, vyjel manžel o dva vlaky dříve. Mezitím jsem šla do kostela a vyjela později. Manžel měl hodinu náskok, a tak hned na začátku sám prostudoval území kolem kolejí, protože kolem železničních tratí rostou nejza-

jímavější květiny. Sešli jsme se na domluveném místě. Počasí bylo krásné, bylo teplo, slunko svítilo, všude plno lidí. Po cestě jsme potkali družinu skautů, kteří pátrali po rostlinách a jejich léčivých účincích a vše si zapisovali. To byla pro manžela velká radost. Mnoho rostlin jim ukázal a podrobně popsal jejich zajímavosti. Za chvíli jsme potkali laskavé starší manžele - přírodovědce s manželkou, kteří pátrali po jarní květeně. Ti nám nabídli, že nás odvezou až do Svatého Jana pod Skalou, kam bychom jinak asi ani nedošli. S manželem si pán domluvil do budoucna botanickou exkurzi. Pro zpáteční cestu jsme zvolili jinou trasu. Tak jsme prožili krásný den i díky našemu prvotnímu rozhodnutí a smířlivému kompromisu.

M.

Akutní případ

Pracuji jako veterinář pro velká zvířata a servis pro malá zvířátka zajišťuji pro třináct vesnic. Před třemi týdny mi vzkazovali, abych se stavil u jedné paní, ale já jsem si nebyl vědom, že by nějaké zvíře měla. Vždy si klienty píšu na seznam. Tam je dělím na ty akutní, které je potřeba vyřešit hned, pak ty, co stačí vyřešit do týdne, a nakonec ty, které příležitostně. Dotyčnou jsem si zařadil do té poslední skupiny. Druhý den jsem jel kolem jejího domu a napadlo mě stavit se tam, i když byla mimo pořadí. Zazvonil jsem a paní mi přišla otevřít s omluvou, že na ni není pěkný pohled, ať se neleknu. Pochopil jsem, že je s holou hlavou a jizvami po operaci. Jak mi u čaje sdělila - i po ozařování. Pokročilé stádium rakoviny. Zeptal jsem se, zda má nějaké nemocné zvíře. Odpověděla, že nikoliv, ale chtěla si se mnou jen popovídat, prý jsem takový veselý a pozitivní. Strávili jsme spolu v rozhovoru asi 40 minut. Poděkoval jsem za čaj a rozloučili jsme se s tím, že se v létě uvidíme v Telči na country festivalu, který měla ráda. Řekla, že neví-podle toho, jestli vydrží. Snažil jsem se to odlehčit, že když ne, tak v té Boží hospodě tam nahoře se sejdeme určitě. Usmála se. Za dva dny zemřela. Byl jsem rád, že s Božím vnuknutím, jsem tuto návštěvu přesunul do akutních případů, které je potřeba řešit hned. Bohu díky!

J.

Drobné mince

V listopadovém Slově života se psalo o chudé vdově, která dala do pokladnice dvě drobné mince. Když jsem se nad tím zamýšlela, přemýšlela jsem, co jsou ty moje „drobné mince“. Měla jsem před sebou volný víkend, bez speciálních plánovaných akcí a měla jsem touhu udělat pořádek v dlouho odkládaných věcech.

Mezitím zjišťuji, že tentokrát to již klapne - přijde dlouho domlouvaná návštěva a bylo by dobře, abych se jí i já věnovala. Dobře, můj čas - to jsou moje dvě drobné mince. Návštěva odešla, zůstalo pár kousků špinavého nádobí. Pomyslela jsem si, že už jsem svou část udělala, nádobí mohu nechat na někom jiném. Uvnitř myšlenka: „Že bys chtěl ještě i třetí minci?“ Nakonec mytí zabralo jen krátký čas.

O chvíli později mi někdo jiný doma začal něco vyprávět. Opět na chvíli odložit „své“ plány. V srdci otázka: „Že bys chtěl ještě padesátník?“ Dala jsem mu ho.

Moje drobné mince byly ten den jen krátké chvíle, které jsem darovala Ježíši ve svých bližních. A on mi je vrátil tím, že jsem cítila jeho blízkost. A plánovaný pořádek jsem také zvládla udělat.

L.

Ilustrační foto: Maria Ajbauer

Kým ty jsi pro mne

DUCHOVNÍ INSPIRACE

Na této dvoustraně přinášíme poslední část tématu roku, které pro letošní rok připravila Margaret Karra-mová, prezidentka Hnutí fokoláre. Hovoří v něm o „blíz-kosti“ i o tom, jak být bližním.

LOGIKA BLÍZKOSTI V KŘESŤANSTVÍ

Proto existuje nekonečné množství způsobů, jak žít a praktikovat blízkost - protože bližní, ke kterým přistupujeme, vyžadují osobní, a nikoli „sériovou“ lásku. Naše jednání však spočívá jen na jediné logice, kterou nacházíme v Písmu sva-tém. A tou je láska.

Za nejpříznačnější příklad blízkosti v evangeliu považují **podobenství o milosrdném Samaritánovi** (srov. Lk 10). V odpovědi na otázku znalce zákona „kdo je můj bližní?“ Je-žíš vypráví příběh o muži, který „sestupoval z Jeruzaléma do Jericha“.

Toto podobenství lze analyzovat z mnoha úhlů pohledu, ale já bych chtěla zdůraznit Samaritánův postoj k muži, kterého

přepadli lupiči. Nic o něm nevěděl, byl to cizinec, a dokonce patřil k jinému národu s odlišnými náboženskými a kulturní-mi tradicemi.

OD „BLÍZKÉHO“ K „BLIŽNÍMU“

V Ježíšově vyprávění je první důležité poselství: bližním se stal ten, kdo byl tím nejvzdálenějším. Proč? Protože Samari-tán pohlédl na tohoto zraněného muže v pravé podstatě jeho bytí: byl to člověk, lidská bytost jako on sám.

To je jádro křesťanského humanismu: specifická vize člo-věka a vztahů, která hluboce změnila svět. V tomto podoben-ství nacházíme základy společenského života i pro dnešní dobu: uznání lidských práv a nekonečné důstojnosti každého člověka.

OD BLÍZKOSTI K UNIVERZÁLNÍMU BRATRSTVÍ: EVANGELNÍ REVOLUCE

Toto podobenství však obsahuje i druhé poselství, a sice že logiku přirozených vazeb lze překonat nebo spíše rozšířit.

Ohledně toho kardinál Carlo Maria Martini uvádí, že:

„Bližním se člověk stává. Bližním není ten, kdo už se mnou má pokrevní, rasové, obchodní nebo duševně spřízněné vztahy. Já sám se stávám bližním v tom úkonu, kdy se před člo-věkem, i před cizincem či nepřitelem, rozhodnu udělat krok, který mě přivádí blíž, který mě s ním sblížíže.“¹

Tady kategorie bližního překračuje kategorii fyzické blíz-kosti, protože jediným platným kritériem pro pomoc člověku je naše společné lidství. U kořenů této evangelní revoluce je ve skutečnosti princip univerzálního bratrství.

Ilustrační foto: Kornel Brosch

Jakmile jej jednou konkrétně zakusíme, zjistíme, že na něj má právo každý člověk; nikdo není vyloučen: „my“ se rozšiřuje tak, že se z něj stává „my všichni“.

A CO KDYŽ SE NEMŮŽEME DOSTAT KE VŠEM?

Co však máme dělat, když nám okolnosti brání stát se blízkými člověka, který trpí nebo je v nouzi? Když se nedá nic dělat, Chiara říká něco velmi hlubokého, cituji:

„(...) Budu tedy dělat to, co Bůh ode mě chce v tomto okamžiku (...) A Bůh se postará o to to, (...) aby utěšil toho, kdo trpí, aby vyřešil onu nepředvídanost. (...) Tato vzájemná důvěra koná zázraky. Zjistíme, že tam, kam jsme se nedostali my, skutečně přišel Někdo jiný, který to zařídil mnohem lépe než my.“²

„KDYŽ JSEM BYLA BLIŽNÍ, UZDRAVILO TO MÉ ZRANĚNÍ“

Jedna mladá Korejka mi vyprávěla, že se snažila pomoci jedné dospívající dívce, která nebyla z její kultury a kterou dobře neznala. Přestože nevěděla, co a jak má dělat, sebrala odvalu a zkusila to. A ke svému překvapení si všimla, že – díky nabídce této pomoci – se sama „uzdravila“ ze svých vnitřních zranění.

Stát se bližním je tedy velmi konkrétním aspektem lásky, jenž zahrnuje nasazení, vytrvalost a smysl pro osobní a společenskou odpovědnost.

V době jako je tato, kdy jsme díky technologiím a sociálním sítím stále více propojeni, se osamělost a lhostejnost staly nejrozšířenějším zlem, a to až do té míry, že hrozí zničení našich sociálních vazeb. Na druhou stranu se blízkost ukazuje jako nejpravdivější a nejskutečnější forma spojení s druhými lidmi.

JAK TEDY MOHU BÝT BLIŽNÍM?

Kromě toho, co jsem již zdůraznila, bych vám zde ráda zanechala několik heslovitých výrazů, ale každý z vás může najít další slova, která mu pomohou žít blízkost.

- **Udělat první krok.** Někdy stačí se jen zeptat: „*Jak se máš?*“, aby druhý člověk cítil, že se na něj někdo dívá a že si ho váží.
- **Naslouchat.** Naslouchání, zúčastněné ticho, se dotkne více než mnohá slova.
- **Nešetřit časem,** který věnujeme druhému člověku!
- **Nechat se zasáhnout bolestí,** přijmout ji za svou.

Na závěr bych ráda uvedla úryvek z apoštolské exhortace Evangelii gaudium, který, jak se mi zdá, dobře vystihuje velké bohatství blízkosti. Papež František ho začíná citátem Benedikta XVI.: „(...) že ‚zavírat oči před bližním činí člověka slepým i vůči Bohu‘ a že láska je vlastně jediné světlo, které stále znovu prozařuje temný svět a dává nám odvahu žít a jednat.‘ Když tedy prožíváme mystiku blízkosti vůči druhým s cílem usilovat o jejich dobro, naše nitro se rozšiřuje, aby mohlo přijmout od Pána ty nejkrásnější dary.“³

Stojí tedy za to žít tak, abychom si byli blízcí a s nadějí přivítat Jubilejní rok, který právě začíná!

Mnohokrát děkuji všem – a bylo jich mnoho – kteří přispěli k mým úvahám, a děkuji vám za vaše naslouchání a za vaši blízkost.

Margaret Karramová (17. listopadu 2024)

-
1. Carlo Maria Martini, *Farsi prossimo. La carità, oggi, nella nostra società e nella Chiesa*, Milano, Centro ambrosiano, 1985, s. 37.
 2. Chiara Lubichová, *Výbor z díla*, Nové město, Praha 2016, s. 116.
 3. FRANTIŠEK, apoštolská exhortace *Evangelii gaudium* (24. 11. 2013), č. 272.

Tak blízko, jak druhý potřebuje

DUCHOVNÍ INSPIRACE V PRAXI

Blížkost s Bohem a blízkost s lidmi - v životě Dagmar Šléglové se tyto dvě reality navzájem prolínají. Seznámila jsem se s ní na jedné mariapoli (setkání Hnutí fokoláre), pár let poté, co držela v náručí svou umírající dceru¹. Tato zkušenost ji vedla k přehodnocení života a Dagmar se začala angažovat pro druhé v oblasti péče a podpory lidí umírajících, pečujících i pozůstalých.² Jako zdravotní sestra pracovala mimo jiné i v domácí hospicové péči.

Dášo, v roce 2009 jsi prožila silnou zkušenost, když umírala tvoje pěti-letá dcera Klára...

Ano, tento den mám živě před očima. Zemřela v sanitce, před brněnskou dětskou nemocnicí. V tu dobu jsem nechodila do kostela, znala jsem pouze modlitbu Otčenáš, ale žila jsem lásku. Ve chvíli její smrti jsem prožila nepopíratelný pokoj, lásku a blízkost Boží, které mne obklopily, a já jsem spontánně

udělala neverbální pokyn pravou rukou vyjadřující: „Tak už jdi.“

Cítila jsem odevzdanost sama sebe vůči stanovenému času bytí mého dítěte. Následně jsem pohládila bezvládné tělíčko, kde duše již nebyla. To vše shrnuje moji důvěru v naději ve vzkříšení.

Jako zdravotní sestra jsi stála u lůžek mnoha umírajících...

Jsem vděčná za zkušenost v této službě. Každý člověk si zaslouží pozornost. Tichá aktivní pozornost, žitá blízkost – to je to, co jsem – kromě zdravotní pomoci – mohla lidem věnovat. Ne všichni umírající, kterým jsem sloužila, byli křesťané. Ale snažila jsem se každému zprostředkovat – i beze slov – přítomnost Pána Ježíše a Panny Marie. A vnímala jsem jejich hmatatelnou pomoc. Posvátné chvíle odchodu umírajících jsou v jejich rukou. Modlím se za to, aby tito lidé mohli zažít Boží přítomnost, Boží pokoj. S těmi, kdo nevěří v Boha, nemluvím o Ježíši, ale o lásce, a podporuji je v ní.

Mohla bys ses podělit o nějakou konkrétní zkušenost?

Vzpomínám si na jednu stařenku, která se těšila do nebe. Nechtěla nic, jen umřít. Byla celoživotní trampka, tak jsme jí – její muž a já – zpívali a hráli na kytaru u jejich stolu v kuchyni, kam mohla ještě dojít. Byl to přenádherný čas, který se jako by zastavil nebo nás vrátil do času bez nemoci, do vzpomínek z nedaleké minulosti, kdy ještě zpívali s kamarády. Dovolila mi být tak blízko, dovolila mojí lásce naplnit její srdce.

Nebo si vzpomínám na mladou rodinu. Poznala jsem ji v době, kdy umírala maminka dvou nezletilých dětí. Mohla a chtěla být doma, v objetí dvou vystrašených dětí a manžela a v blízkosti další rodiny, která všechny podporovala, jak uměla. Co jsem mohla dělat já? Sloužit paní svým dotekem, tichým slovem a potřebnými úkony, tišícími bolest jak tělesnou, tak duševní. Byla tichá noc a v jednom bytovém domě se odehrávalo toto srdcervoucí drama. I tam byl Ježíš uprostřed nás, jeho tichá a laskavá přítomnost i pro mne. Děkuji...

Jsi také v kontaktu s pozůstalými... Jaká je tvoje zkušenost v této oblasti?

Snažím se milovat, soucitně spojovat mé srdce s druhým srdcem, které je zrovna blízko. Tak blízko, jak potřebuje, tak blízko, jak důvěřuje, a já po malých krůčcích, s úsměvem nebo gestem mohu vstoupit do této nádherné souhry lásky.

V nedávné době jsem mluvila s desetiletým chlapcem. Ptal se mě: „Bolí smrt?“ Důvodem této otázky bylo náhlé úmrtí jeho bratra při autonehodě. Tento chlapec se bál, že jeho brácha trpěl a že trpěl tak moc, že se srdce toho malého naplnilo bolestí a pocitem, že tuto tíhu neunes. Ptal se... Bohu díky za tu otázku.

A Bohu díky, že se měl koho zeptat, že se svou otázkou a trápením nezůstal sám... Díky, Dášo!

*Za rozhovor děkuje
Ludmila Šturmová*

1. Viz Nové město 2/2016, str. 11 – *Jsem ráda, že mi dcerka otevřela oči* nebo www.novemesto.cz.

2. Stála u zrodu organizací Klára pomáhá z. s., Sdružení ONKA, Unie pečujících z. s. Nyní je vedoucí Asociace poradců pro pozůstalé.

Dagmar Šléglová v probouzejícím se městě Quedlinburg (Německo).

Foto: archiv Dagmar Šléglové

Čím žije Dílo Mariino dnes

Z Hnutí FOKOLÁRE NA CESTĚ SYNODALITY

(na hraně mezi nebezpečím a šancí)

Dílo Mariino (Hnutí fokoláre) je živým organismem a jako každý živý organismus, včetně těch, které mají svůj původ v nějakém charismatu, má určitý vývoj a podléhá dobovým změnám, jak vidíme na všech řeholních společenstvích. Jejich aktualizace během dějin je součástí jejich podstaty. My jsme pro tento proces přijali termín „*tvorivá věrnost*“, navrhnutý filosofem a teologem, současným spoluprezidentem Hnutí Ješusem Moránem.

Stručně řečeno, věrnost označuje **naslouchání hlasu Ducha Svatého** a tvořivost znamená mít prst přiložený k **pulsu doby**. Tento proces se odehrává v době charakterizované prudkými společenskými změnami, **velice odlišné** od doby, kdy toto charisma přišlo skrze Chiaru Lubichovou na svět.

Každodenně s bolestným překvapením konstatujeme, jak je tato **doba polarizovaná** a společnost rozpolcená na různé skupiny, na uzavřené „*bubliny*“, jak se jim s oblibou říká. My sami si často nejsme jisti, kde je pravda, a máme pokušení věřit tomu, že žijeme v jakési **době post-pravdivé** nebo **post-faktické**, jak se někdy v médiích nazývá.

Různým způsobem mohou být **rozdělena i společenství Díla**, která vznikala a utvářela se často ještě v době komunismu, za podstatně jiné situace, kdy se zdálo, že jejich jednota je neotřesitelná. **Nyní se i mezi nejbližšími lidmi objevují diametrálně odlišné názory**, s nimiž jsou povoláni žít vedle sebe. Je to mnohdy nevysvětlitelné a bývá tomu tak někdy i v rodinách. Pochopili jsme, lépe řečeno, učíme se, že **je velký rozdíl žít „vedle sebe“ a žít „spolu“**. Žít spolu znamená žít s vědomím, že nechceme, aby bylo rozbito to, co nás kdysi spojilo tak pevným poutem. Co to ale bylo?

Byl to **duchovní prožitek Ježíše mezi námi**, který je teď vystaven zkoušce pravosti. Jestliže to byl prožitek opravdový, víme, že jeho odvrácenou stranou musí být Ježíš opuštěný. A tady docházíme k novému a možná hlubšímu pochopení toho, co Chiara nazývala „**jednou mincí s dvěma stranami**“: na jedné straně je jednota, na druhé straně Ježíš opuštěný. To je první velká lekce pro udržení vztahů mezi námi: **jednota není pravá, není-li osvědčena Ježíšem opuštěným**.

My nejsme povoláni k tomu, abychom se navzájem soudili („**nesudte a nebudete souzeni**“), ale spíše k tomu, abychom „**milovali své nepřátele**“; je dobré vědět, že „**nepřítel**“ v pojetí evangelia není jen ten, kdo nás přímo nenávidí a chce nám uškodit, ale také ten, s nímž nás nespojují stejné názory, a tak jsme si navzájem nějak odcizeni – například svými politickými názory.

Tedy první výzvou, jak žít dnes podle charismatu jednoty, je **nebát se žít spolu při různosti a protikladnosti politických i jiných názorů**, především mezi sebou a pak i se všemi ostatními, s nimiž se každodenně setkáváme. Právě **Ježíš opuštěný** je tím, kdo nám to umožňuje a stává se svorníkem skutečné jednoty. On je první součástí **pevného jádra**, které **tvorí identitu Hnutí fokoláre**, a zaručuje **věrnost Chiarinu charismatu**.

Jaké jsou jeho další prvky? Ješús Morán jich vypočítává pět:

1. Nezlomná víra v to, že **Bůh je Láska**: tak se Chiaře projevil a tohle pochopení, které vstoupilo do její mysli jako blesk, v okamžiku proměnilo vnímání celého života u ní i u všech okolo ní – a týká se i nás: nikdy, ani v těch nejobleštěnějších situacích našeho života, nesmíme na tuto skutečnost zapomenout;

„**Těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému**“, protože On je láska za všech okolností.

2. **Ježíš uprostřed nás jako možnost zakoušet Boží lásku doslova „na vlastní kůži“**: má-li to být zkušenost trvalá a opakující se, je třeba, aby se ve společenstvích Díla splňovaly určité podmínky: 1. mít touhu po jeho přítomnosti; 2. rozlišovat to, co ho dává zakoušet, od toho, co tomu brání; 3. vyslovovat jen to, co k jeho přítomnosti vede.

3. **Ježíš opuštěný jako klíč k uskutečnění jednoty**: máme ho přijímat nejen na rovině osobních vztahů, ale i na celospolečenské úrovni. Akční program pro další cestu Díla, stanovený v závěrech Generálního shromáždění Hnutí z roku 2021 poukazuje na tři dnešní „**výkřiky**“ Ježíšovy bolesti: **výkřik lidstva** (války, chudoba, migrace), **výkřik planety** (ekologické hrozby), **výkřik nových generací** (ztráta životní perspektivy mnoha mladých lidí).

4. Nikdy se nesmí zapomínat na to, že **Hnutí je Dilem Mariiným**: Panna Maria je jeho konkrétní cestou v každodenním životě. Znamená život v pozadí, který však není pasivní, ale **vytváří zázemí a prostor pro Boží působení**, pro to, aby se „**Slovo stávalo tělem**“, vtělovalo se do všední reality.

5. **Ut omnes - aby všichni byli jedno** - je horizontem jednoty v církvi a ve společnosti. Dnes už si nemyslíme, že to bude cíl, kterého dosáhneme ještě během našeho života; to byla trochu naivní představa prvních nadšeneckých dob. Víme však, že je to Ježíšova modlitba, kterou nesmíme nikdy ztratit ze zřetele. Není to žádná ideologie, ale trvalé vědomí toho, že **ut omnes začíná blízkostí s tím, kdo je vedle mne, se „sousedem odvedle“**.

Spiritualita Díla Mariina je spiritualitou církve, která se stále více profiluje jako církev společenství než jako hierarchická. Myšlenka *ut omnes* nepatří nám, ale celé církvi, jak nám Chiara mnohokrát připomínala. To si s radostí uvědomujeme, především v souvislosti se započatou cestou synodality. Cítíme velký **souzvuk spirituality jednoty se synodální cestou církve**, v níž se mnozí z členů a příznivců Díla angažují na různých úrovních. Vidíme, že praxe našeho každodenního

života v Díle nám pomáhá **nést kříž odlišnosti a kultivovat bojovného ducha**, jímž bývají synodní debaty někdy nesený.

Dílo se také učí více čerpat z pokladu dávné církevní tradice, z různých dřívějších charismat. Od následovníků svatého Ignáce přebírá **umění rozlišovat**, které pro nás znamená rozhodovat se nejen každý sám, ale s Ježíšem mezi námi, abychom tak mohli lépe naslouchat hlasu Ducha Svatého; není to jen nějaká technika nebo metoda, ale také způsob, jak **nést sdílenou zodpovědnost**. To je další apel přicházející od synodality, kde může být zároveň zkušenost a životní praxe Díla užitečná.

Jinou duchovní učitelkou z minulosti, již se Dílo Mariino chce inspirovat, je svatá Kateřina ze Sieny, která hovořila o nutnosti **vstupu do „domu sebepoznání“**. Jedná se o očistnou zkoušku na duchovní cestě, při níž člověk získává poznání své vlastní nicoty před Bo-

hem. Projítí touto zkouškou je **ochranou před duchovní pýchou**. Chiara jako osoba ji prožila v několika fázích svého života.

Dílo jako celek vstoupilo do „domu sebepoznání“ velmi brzy po Chiařině smrti v roce 2008. Tento vstup je doprovázen bolestnými procesy **na úrovni institucionální** (úbytek povolání), **generační** (stárnutí aktivních členů), **ekonomické** (mnohé aktivity a struktury přestávají být udržitelné) i **vztahové** (zmíněná polarizace názorů). K tomu přistupuje i neočekávaná rána způsobená odhalením případů zneužívání v Díle, která ukazuje, že **všichni jsme dětmi své doby**.

Nezastíráme si, že vstup do domu sebepoznání nám odhalil krizi, kterou cítíme téměř jakoby na svém těle, zejména ti, kdo skrze Dílo Mariino darovali celý svůj život Bohu. Krize však může být zároveň milostí, zahájíme-li ten nezbytný proces individuálního i kolektiv-

ního rozlišování. Slovo **krize** v čínštině se skládá ze dvou znaků, z nichž jeden znamená **nebezpečí** a druhý **šanci**.

Dá se říci, že život Díla Mariina se odehrává v napětí mezi těmito dvěma znaky: mezi nebezpečím ztráty víry v pravost charismatu a šancí nacházet v jeho spiritualitě potenci především pro naši rozpolcenou dobu, postrádající pevný duchovní základ. Odvahu k tomu, aby Dílo takové napětí ustálo, mohou poskytovat slova Chestertona: **„Křesťanství mnohokrát zemřelo a vždy znovu vstalo, protože má Boha, který zná cestu z hrobu.“**

Citovaným výrokem jistě nechtěl tento moudrý muž vzbuzovat laciný optimismus. Pro Dílo je to **pozvánka na cestu k přijímání Ježíše opuštěného, která nepochybně vede ke Zmrtvýchvstalemu**. Je to výzva, aby na svou přítomnost hledělo očima velikonoční naděje, jež nekľame.

Jiří Kratochvíl

Víkend ve fokoláre „On my way“

Z Hnutí FOKOLÁRE
ŽIVOT GEN

Foto: Jan Diblík

Ve Vídni se nachází mužské a ženské fokoláre, která jsou speciálně určena pro mladé lidi. Nesou název „On my way“, tedy „Na mé cestě“. V současnosti v nich dokonce žijí dva lidé pocházející z České republiky - Veronika Sodomková a Josef Bambas. Tak proč tam s gen 3 nevyrazit? Se svými zážitky se s námi podělili Sofie Honetschlagerová a Šimon Srba.

V pátek 21. března odpoledne jsme s gen 3 vyrazili do Vídně vlakem z Prahy, někteří přistoupili v Brně a ostatní jsme potkali až na místě. Po příjezdu jsme se potkali s gen 3 ze Slovenska a poté, co jsme vyřešili organizaci sobotního programu, jsme večer zakončili

modlitbou v kapli fokoláre. Sobota byla naplněná spoustou zážitků a zkušeností. Po snídani jsme se seznámili pomocí hry, při které jsme se měli v malých skupinkách navzájem představit, a potom jsme představovali ostatní. Další aktivita spočívala v tom, že jsme si vybrali obrázek, který odpovídá naší aktuální situaci v životě. Tyto obrázky jsme si zase prošli v malých skupinkách.

Následovala silná osobní svědectví Veroniky Sodomkové a Pepíka Bambase, kteří popsali svoji cestu životem, mluvili o tom, jak poznali Fokoláre a zmínili i silné zkušenosti, které v jejich životě a víře hrály významnou roli. Potom nám položili otázky, na které jsme odpovídali ve skupinkách. Cílem bylo vymyslet, jaké bychom dali odpovědi ostatním na otázky: Jak být šťastný? Co pro mě znamená Boží láska a co dělat, abychom ji zakoušeli? Naše tipy jsme sdíleli s ostatními, před tím, než jsme vyrazili do ulic Vídně na oběd a společnou prohlídku. Prošli jsme významné památky jako katedrálu sv. Štěpána, Vídeňskou filharmonii, kostel sv. Karla Boromejského, Vídeňské muzeum a další. Sobotní večer jsme strávili v mužském fokoláre, kde jsme se navečeřeli a vyslechli zajímavé zkušenosti fokolarínů, kteří ve Vídni dlouhodobě žijí. Pak se hrálo na klavír a společně zpívalo. V neděli ráno byla mše a program, který si připravili gen ze Slovenska. Na různé papírky jsme rozepisovali témata jako: Ježíš opuštěný a Ježíš mezi námi, abychom je lépe dokázali vidět v životě a žít jednotu a univerzální bratrství. Navzájem jsme své názory sdíleli a vyměňovali si papírky s těmi, jejichž slova nás nejvíce inspirovala. Po obědě ve městě jsme vyrazili na nádraží, odkud někteří pokračovali směrem Bratislava a ostatní Brno a Praha.

*Sofie Honetschlagerová
a Šimon Srba*

Víkend s gen pro mě byl jako potřebné zpomalení od rychle ubíhajících dnů běžného života. Každé setkání je něčím jiné a speciální. Tentokrát to byl fakt, že se nám povedlo uspořádat setkání společně s gen ze Slovenska, za což jsem neskutečně vděčná. Z programu mě nejvíce zaujaly otázky, které jsme si vylosovali a ve skupinách o nich mluvili. Já jsem si vytáhla otázku o odpouštění a o tom, co všechno jsem schopná lidem odpustit. Upřímně musím říct, že mě ta otázka zaskočila, protože jsem nad tím takhle nikdy nepřemýšlela a trvalo mi si srovnat myšlenky. Myslím, že tato otázka mi v hlavě uvízla navždy.

Sofie

Pro mě byl tento víkend v mnoha ohledech obohacující a taky jsem velmi rád, že jsem se konečně podíval do Vídně, mohl vidět po dlouhé době Pepíka Bambase a poznat spoustu nových lidí. Ačkoli na mě bylo vše nějak moc rychlé, odnesl jsem si z programu věci, které mi v hlavě ještě nějakou dobu zůstanou. Navíc jsem se seznámil s gen 3 ze Slovenska a nasál atmosféru jejich skvělé party.

Nejzajímavější pro mě bylo, když jsme měli aktivitu, která se točila okolo popisu naší životní situace fotkou. Zjistil jsem, že spoustu dalších lidí, mých vrstevníků, prožívá a klade si podobné, ne-li stejné, otázky jako já. Také mi přišlo skvělé, že se nám fokolaríni snažili ukázat hlavní ideály - univerzální bratrství, jednotu, Ježíše opuštěného a Ježíše mezi námi. Určitě to mně, člověku, který prochází už dvouletou krizí víry, ale i ostatním gen, pomohlo si představit tyto ideály v uchopitelnější formě. Celkově jsme prožili opravdu skvělý víkend a jsem vděčný za to, že jsem mohl být jeho součástí.

Šimon

Povolání k naději

Z Hnutí FOKOLÁRE

Pod tímto názvem se ve dnech 26.–29. března 2025 v Centru Maria-poli Hnutí fokoláre v Castel Gandolfo u Říma uskutečnila mezinárodní ekumenická konference. Každoročně se ve světě koná řada ekumenických konferencí. Tato konference se však svým obsahem, konkrétností a vizí naprosto vymykala. Setkalo se přes 250 delegátů z více než 40 zemí.

Čím byla tato konference pod hlavičkou Fokoláre výjimečná? Podle mého pohledu jde o ovoce dlouholeté a systematické práce tohoto hnutí. Jednotliví účastníci setkání přijížděli připraveni s touhou přijímat jedni druhé a otevřeně se dělit o své poznatky a zkušenosti.

Program byl naplněný od rána do večera, ale nikdy nebyl nudný a prázdný. Střídaly se teologické přednášky s osobními zkušenostmi nejruznějších účastníků. Praktikován byl receptivní ekumenismus, kdy jsme se učili přijímat nové podněty z různých církevních tradic. Snad nejvíce mě zaujalo a překvapilo, že se zúčastnili také zástupci latinskoamerických letničních církví. Kdo zná situaci, tak ví, že vzta-

hy mezi římskými katolíky a letničními bývaly v Latinské Americe dost napjaté. Na konferenci jsme z obou stran viděli velkou úctu a také se mohli dozvědět o ekumenické spolupráci v Brazílii, Kolumbii, Venezuele a dalších zemích. Nejinak tomu bylo se vztahem delegátů z Asie, Afriky, Ameriky a Středního východu. My, kdo jsme se zúčastnili z Evropy, jsme mohli vděčně obdivovat dynamiku a naději těch, kteří přijeli z jiných světadílů.

Účastníci konference si byli vědomi toho, že žijeme ve světě a době velkých rozdělení, ale zároveň i velkých výzev, na něž je třeba odpovědět. Naprostá shoda byla v tom, že jako křesťané musíme společně přinášet svědectví o naději Kristova evangelia a být protagonisti dialogu a jednoty. Jedna z myšlenek Hnutí fokoláre zněla opakovaně – jako křesťané musíme být nástroji pokoje a bratrství. K průběhu konference přispěl projev prezidentky Hnutí fokoláre Margaret Karamové a přednášky spolupředsedy, kterým je Ježíš Morán. Vystřídalo se několik teologických přednášek o společné ekumenické cestě a slyšeli jsme autentická svědectví z biskupské Synody o synodalitě, které se na pozvání papeže Františka zú-

častnily poprvé s aktivním volebním právem ženy a jako pozorovatelé delegáti jiných církví. Pozornost byla věnována také výročí Nicejského vyznání z roku 325, které již 1 700 let slouží jako základní platforma jednoty křesťanských církví. Zmíněna byla také snaha o zachování společného data slavení Velikonoc, které se letos výjimečně setkalo v církvích Východu i Západu. Na síle také nabývá hnutí, které by rádo využilo rok 2033 k připomenutí dvou tisíc let od ukřižování a vzkříšení Krista.

Konference měla své silné stránky v tom, že se nemluvílo jen o něčem, co ještě vůbec není a co se teprve plánuje. Mohli jsme slyšet o mnoha pozoruhodných projektech, které již přinášejí své ovoce pro ekumenismus i službu světu. Jestliže na Synodě o synodalitě v Římě zaznělo, že synodalita není bez ekumenismu a ekumenismus bez synodalit, pak se na konferenci projevil, že to je pravda. Všechny křesťanské tradice jsou dnes schopny spolupracovat na základě vzájemné úcty a otevřenosti k dialogu a mohou upevňovat svou jednotu. Účastníci konference se zúčastnili také pouti do Říma, kde jsme slavili bohoslužbu v bazilice sv. Pavla za hradbami.

Poznatky z konference budou ještě dlouho zpracovávat a zároveň se modlit za nové přátele z různých církví i zemí. Společná ekumenická cesta je realitou, která se uskutečňuje a vede křesťany k jednotě a vnášení naděje do světa, ve kterém naděje chybí.

*Pavel Černý, kazatel
a emeritní předseda Církve bratrské
a Ekumenické rady církví*

Účastníci konference během pouti do Říma - bohoslužba v bazilice sv. Pavla za hradbami.

Foto: Pavel Černý

Na společné cestě

Z Hnutí FOKOLÁRE

Natálie Dallapicola na snímku z první mariapoli ve Vysokých Tatrách v červenci 1968.

Foto: archiv Petra Trenklera

Jednota je milost, o kterou musíme prosit. Přichází i tam, kde není svoboda. Tam, kde se rozmnožilo zlo, se ještě ve větší míře šíří život. Duch Svätý překonává geografické hranice. Do bývalého Československa přichází nové charisma, charisma jednoty. Bůh získává lidi i za železnou oponou. O tom všem, zejména s pohledem na to, co se v tomto směru odehrávalo na Slovensku, vypráví kniha *Ako sa rozhořel plameň slovenských autorů Jozefa Klembaru, Elišky Klembarové a Petra Trenklera, kterým jsme položili několik otázek.*

● **Je důležité si připomenout kořeny naší duchovní cesty - dokud žijí pamětníci a naši souputníci. Vnímáte to také tak?**

Ano, i my to tak vnímáme. Je důležité si kořeny naší duchovní cesty neustále připomínat, protože z nich se zrodila a současně vyrostla naše přítomnost.

● **Když se zamýšlíme nad naší společnou historií a vracíme se k začátkům Hnutí fokoláre (Díla Mariína) v Československu - tak mi naskočí slovo vděčnost. Jak je to u vás?**

Podobně. Jsme vděční Bohu, že nás v určité historické době na dané místo po-

slal (nebo také „umístil“), abychom společně poznávali a konali jeho vůli. A bylo to pěkné, i když kříž nechyběl nikdy.

● **Můžete nám v krátkosti představit vaši knihu, která vyšla ve slovenském vydavatelství Nové mesto?**

Ano, naše vydavatelství nám dalo dostatečný prostor na to, abychom naše dějiny (řekli bychom „Boží dobrodružství“) „zmapovali“ co nejlépe ve smyslu konkrétních faktů a hlavně duchovního rozměru. Nejde tak ani o konkrétní místa nebo čas, ale hlavně o život s Bohem, který se na daném místě a v daném čase rodil v našem nitru a mezi námi. Cítili jsme, že to je smysl našeho bytí, ať už jsme tu či tam, nebo je to dnes či zítra...

● **K jakým rokům se váží vaše vzpomínky a rekapitulace začátků naší společné historie? Která událost byla dle vašeho uvážení klíčová pro rozšíření charismatu jednoty - na Slovensku i v Česku?**

Nejstarší vzpomínky sahají do období po vybudování „berlínské zdi“ v srpnu 1961. Pro nás z Československa se tím otevřely možnosti volně navštěvovat NDR, kde už existovaly ženské i mužské fokoláre a stejně tak i fokolaríni z NDR mohli volně cestovat k nám a přinášet osobně spiritualitu Hnutí fokoláre.

Kontakty se zintenzivnily po roce 1965, když mladý kněz z NDR, Peter Wiederhold, připravený i obětovat svůj život za rozšíření Ideálu v Československu, zahynul při horolezecké túře ve Vysokých Tatrách.

Za „klíčové“ můžeme považovat první mariapoli ve Vysokých Tatrách v červenci 1968 za účasti první Chiařiny přítelkyně Natálie Dallapicola a početné skupiny fokolarínů z NDR. „Klíčovým“ byl také příchod fokolarínky Terezy Cifaldi z Itálie roku 1969 do Československa a následný vznik prvních fokoláre v Bratislavě.

● **Na základě znalostí naší společné historie a obohacení o řadu osobních svědectví - co považujete za nosný prvek i pro budoucí rozvoj Díla v našich zemích?**

Být věrní charismatu jednoty jako osobního daru od Boha pro každého z nás.

● **Při práci na knize se vám jistě ukrádala i myšlenka na to, co může být inspirací pro naši mladou generaci?**

Začínali jsme jako mladí... A dobrou inspirací pro mladé by mohlo být právě přečtení si kapitol této knihy týkajících se mladých. Měli jsme bohatý život, a pomáhat druhým konkrétně, přesněji milovat Ježíše přítomného v druhé osobě, je ta nejlepší cesta k uskutečnění Ježíšových slov adresovaných Otci, abychom byli jedno v lásce, jako jsou jedno osoby v Trojici.

Za rozhovor děkuje
Petr Ettlér

Kniha *Ako sa rozhořel plameň* autorů Jozefa Klembaru, Elišky Klembarové a Petra Trenklera je dostupná na e-shopu nm.sk, odkud si objednávku můžete nechat poslat také do České republiky.

Most do lepšího světa

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

Nezisková organizace Pontes, z.ú. byla založená v roce 2002. Poskytuje podporu a inspiraci v oblasti dobrovolnictví mladých lidí, formace rodin a mediální osvěty. Předmětem jejího zájmu jsou mnohé akce, na nichž spolupracuje s Hnutím fokoláre. „Pontes z.ú. usiluje o to být mostem mezi různými skupinami, myšlenkami a kulturami,“ vysvětluje cíle organizace koordinátorka projektů Bibiána Šmehilová.

● **V rozhovoru s vámi, uveřejněném před několika lety¹, mě zaujala věta o přístupu k vaší práci: „... říkám Ježíši: Ty sis mě našel. Co můžu, to ti dávám a chci to dělat co nejlépe.“ Zůstává tento postoj stále platný a nestal se po těch několika letech „fundraisingu“ více „pragmatický“?**
Ano, ta věta pro mě stále platí. Přišla z osobního povolání – a to je něco hlubšího než popis práce. Samozřejmě, po několika letech fundraisingu jsem se naučila být pragmatičtější. Strategie, plánování a měřitelný dopad jsou nyní součástí mé každodenní slovní zásoby.

Ale nevnímám to jako rozpor. Spíše to můj původní záměr posílilo.

Nyní však lépe rozumím, jak dát ze sebe to nejlepší – nejen srdcem, ale i zkušenostmi a dovednostmi.

● **Do jaké míry platí při vaší práci Ježíšova slova „Hleďte nejprve Boží království a všechno ostatní vám bude přidáno“?**

Ve fundraisingu jste často v pokušení honit se za výsledky, čísla, viditelnosti. Ale tento verš mi připomíná, že se mám soustředit na to, na čem skutečně záleží: na lidi, vztahy, důstojnost každého. Když jsem začala hledat „království“ v malých, každodenních úkonech služby, viděla jsem, jak věci zapadají takovým způsobem, který jsem si nedokázala naplánovat.

● **Na čem teď pracujete v českém prostředí a jaká je vaše spolupráce se zahraničními partnery?**

U nás jsou to dobrovolnické projekty mladých SummerJob a SpringJob, projekt Františkova ekonomika, setkání tutorů Up2Me a v neposlední řadě konference Člověk a média.

Se zahraničními partnery z Chorvatska, Slovinska, Polska, Litvy a Itálie pracujeme na mezinárodním setkání mladých gen 3 v listopadu v Římě.

● **Co se v poslední době Pontesu podařilo a co vám udělalo ve vaší práci radost?**

Úspěšné dokončení mezinárodního projektu pro mladé Společně za sjednocenou Evropu a jeho prezentace na mezinárodním setkání v DZS (Dům zahraniční spolupráce). Velmi mě potěšila účast na setkání v Bratislavě koncem února, na kterém jsem se mohla osobně setkat s kolegy z jiných zemí, kteří se v rámci Hnutí fokoláre angažují obdobně jako my v Pontesu.

● **Neodrazuje vás, že ne všechny projekty, jejichž zpracování věnujete mnoho času, nebývají přijaty?**

I když je pravda, že ne každý projekt, do kterého investujeme, vždy uspěje, chápeme, že je součástí větší cesty. Neúspěchy nebo výzvy nám poskytují cenné lekce, které nám pomáhají růst.

● **Jaké jsou současné „rozběhnuté“ projekty Pontesu, na něž je možno finančně přispět?**

Hledáme finanční příspěvky na několik klíčových iniciativ, které jsou důležité pro rozvoj mladých lidí:

1. **SpringJob 2025:** Tento projekt, který se koná začátkem května v Lučanech nad Nisou, nabízí hodnotné dobrovolnické příležitosti pro mladé. Na iniciativu SpringJob můžete přispět prostřednictvím fundraisingové stránky www.darujme.cz/www-springjob-cz.

2. **SummerJob 2025:** Sezónní dobrovolnický program určený k zapojení mládeže do smysluplné komunitní práce. Na SummerJob lze přispívat zde: <https://summerjob.eu/chci-prispet/>

3. **Projekt Up2Me** – kurz osobnostního rozvoje pro děti a mládež.

4. **Mezinárodní setkání mládeže gen 3** v Římě – toto setkání spojí mladé lidi z celé Evropy, aby spolupracovali, sdíleli zkušenosti a společně rostli. Finanční podpora tohoto mezinárodního setkání je zásadní pro zajištění jeho úspěchu a oslovení co největšího počtu mladých lidí.

● **Jako každá organizace i Pontes má náklady na svou správní činnost. Nepochybně byste uvítali i pravidelné příspěvky, které by vaší práci poskytovaly větší jistotu, že?**

Ano, Pontes z.ú. má administrativní náklady, které jsou nezbytné k zajištění hladkého a efektivního chodu. Pravidelné příspěvky by nám skutečně zajistily větší stabilitu, umožnily by nám lépe plánovat budoucnost a pokračovat v poskytování kvalitních projektů a služeb.

Jsme hluboce vděční za důvěru a štědrost těch, kteří věří v naši vizi a pomáhají nám ji proměnit ve skutečnost.

Za rozhovor děkuje Jiří Kratochvíl

Číslo účtu: 239 185 959/2010.
Webové stránky: www.pontes-in.cz

1. Nové město 2019/10, str. 11.

Ze setkání v Bratislavě v únoru 2025.

Foto: Monika Vršelová

Jednota, která není jen sloganem, ale stylem života

Z Hnutí FOKOLÁRE

Fota: Jozefína Brezovská

Prezidentka Hnutí fokoláre Margaret Karramová během návštěvy Slovenska ukázala, že i v rozděleném světě je možné budovat mosty - skutky, nejen slovy.

Na Slovensko zavítala na setkání užšího jádra iniciativy *Together for Europe (Společně pro Evropu)*, které se letos konalo ve dnech 10. až 13. dubna v Bratislavě. Cílem setkání bylo propojit křesťanská společenství napříč starým kontinentem.

Margaret Karramová pak navštívila i domácí komunitu Hnutí fokoláre. Bratislavské setkání se neslo v duchu sdílení konkrétních příběhů a iniciativ - ne teorie, ale života. Margaret tak mohla nahlédnout do reality jednotlivých generací: od nejmenších dětí z gen 4, které žijí „umění milovat“ prostřednictvím kostky lásky, přes mladé z gen 2 a gen 3 až po rodiny, kněze a voluntéry, kteří se angažují ve společnosti.

Manželé Imriškovi představili kurz *Cesty svetla* (podle italského kurzu *Percorsi di luce*), který je určený manželům v krizi a těm, kdo touží obnovit svůj vztah. „Základem je atmosféra bezpod-

mínečné lásky, která často působí léčivě sama o sobě,“ uvedla Mária Imrišková. Kurz nabízí bezpečný prostor pro otevřenost a nový začátek.

Program *Up2Me*, který vznikl ve spolupráci s odborníky, představili manželé Dolní. Jeho cílem je pomáhat dospívajícím orientovat se ve vztazích, emocích, identitě či sexualitě - ne moralizováním, ale dialogem. „Není to návod na život, ale prostor, kde se mohou ptát, hledat a cítit přijetí,“ vysvětlila Ľudmila Dolná. Její manžel Juraj dodal: „To, co jsme nestihli odevzdat vlastním dětem, můžeme darovat jiným.“

Dotyk s realitou přinesla zkušenost mladých z letního projektu v romské osadě. V prostředí chudoby připravili v Kecerovcích třídní program pro děti, které žijí bez tekoucí vody, elektřiny či pocitu bezpečí. „Na začátku jsme si mysleli, že je potřeba udělat něco velkého. Ale ukázalo se, že nejvíc záleží na maličkostech - pozornost, čas a obyčejná blízkost,“ shrnula animátorka Táňa. Děti přicházely každý den ve větším

počtu. „Jejich návrat byl znakem, že se cítily přijaté - že Ježíš byl mezi námi,“ dodala ředitelka školy Alena.

V rámci programu zazněly i příběhy spjaté s válkou na Ukrajině. Například svědectví rodiny Sládečkových, kteří ubytovali ukrajinskou matku s dětmi. „Když jsme večer uléhali, cítili jsme až posvátnou atmosféru. Uvědomili jsme si, že Ježíš odpočívá pod naší střešou,“ vyjádřila se maminka čtyř dětí. A i když spolu prožili i chvíle plné slz a bolesti, jejich domov se stal místem naděje a nového začátku.

Na závěr setkání hovořila Margaret Karramová, která ocenila vitalitu a práci Hnutí na Slovensku a přítomné vyzvala k hlubšímu prožívání vztahů.

„Musíme se zaměřit na kvalitu našich vztahů. Ať jsou autentické, průzračné, rodinné,“ řekla. Povzbudila komunitu, aby byla ochotná „ztratit i něco ze sebe - svoji představu, nárok, názor - ve prospěch druhého, ve prospěch jednoty“. Zdůraznila, že právě v každodenních rozhodnutích, ve schopnosti ustoupit, milovat, poslouchat a odpouštět si se rodí to, co nazvala „evangeliem v praxi“.

Margaret vyprávěla i o své zkušenosti ze synody, které se zúčastnila, a ze setkání s papežem Františkem. „Cítila jsem jeho lásku - nejen ke mně, ale k celému Hnutí.“ Mluvila i o komunitách Fokoláre v oblastech zasažených válkou, hlavně na Blízkém východě, kde sama vyrostla, ale i na Ukrajině či v Africe.

„I tam, kde je bolest, existuje naděje. Jednota není naivním snem, ale konkrétním životním stylem,“ řekla v závěru. Její slova zazněla jako výzva - být svědky jednoty ve světě plném rozdělení.

Mária Kostyálová,
slovenská redakce
časopisu *Nové mesto*
(redakčně kráceno)

Cesta

BÁSEŇ

Vždycky mě přitahovala
cesta vedoucí někam vzhůru
až za obzor /
uvidět co je tam
rozhlédnout se do kraje
a možná i trochu letět
podoben ptáku /
Vždycky mě přitahovalo moře
hladina bez konce
až za obzor /
poznat co je tam
a vznášet se prostorem
mezi hloubkou dole i nahoře
podoben lodi /
Než jsem na konci života
pochopil, že cílem byla sama CESTA
kterou jsem podstoupil /
že cílem byli lidé, které jsem potkával
a v jejichž očích jsem nacházel
něco, co mě přitahovalo /
Nebylo to tam vždycky
a někdy dalo i dost práce to najít
ale bylo to tam /
Vyžadovalo to jen moje čisté srdce
ochotné naslouchat
i touhu vidět jejich očima /
A pak se to jednoho dne stalo //
jejich srdce se stalo mým
a moje srdce jejich /
byl jsem u cíle //

Jindřich Synek

Ilustrační foto: Magdalena Broschová

„Moje“ metoda proti zvyšování krevního tlaku

(ZA)MYŠLENKA

V poslední době pozoruji, že stále více osob i situací mi (slušně řečeno) zvyšuje krevní tlak. Tyto situace se týkají jak politické scény či konkrétních politiků, tak i řidičů a řidiček na cestách nebo i někdy těch, které mám jako lékař ošetřit... A mohl bych v seznamu pokračovat. Každý z nás se s takovými situacemi asi vyrovnává různě.

Protože jako lékař znám místa a body na lidském těle, kde mohu způsobit velkou bolest, bojuji hlavně v těchto situacích s myšlenkami, jaká bolestivá místa bych aktérům stlačil, podráždil, aby je to co nejvíce bolelo – za to, co říkají, jak ubližu-

jí a co způsobují... Někdy se i přistihnu, že o takovýchto metodách „tvořivě“ přemýšlím a nezakrývám, že mě i mnohokrát tyto představy vyrušují v modlitbě...

Dost mě to zneklidňuje, a tak se to samozřejmě stává součástí mého vyznání při svátosti smíření. Je to pro mě vždy „nový začátek“.

Abych se mohl vyrovnat s těmito představami a nějakým způsobem se snažil zabránit rozběhnutí spirály mých „bolestivých“ návodů a představ, začal jsem praktikovat (ve skrytosti) metodu „RP“ (rychlé požehnání).

A tak, když přijde taková chvíle, kdy bych danému politikovi nejráději způsobil intenzivní bolest, pošlu mu v tichosti požehnání, často i se střelnou modlitbou. Pomáhá mi to, abych nerozbíhal spirálu bujarých představ a abych si zachoval pokoj v srdci i navenek.

Nezatajuji, že tuto metodu jsem začal používat na kohokoliv, kdo mně zvýší krevní tlak, bere mi pokoj anebo nějakým způsobem vstupuje do mého života a vyruší mě (třeba jen na několik minut či vteřin). Pomáhá mi to i při zvládnání nejednoho pokušení (kolem mě chodí tolik pěkných žen a děvčat)...

Ale tuto „moji“ metodu používám i v opačných situacích. Nedávno jsem viděl, jak paní s malým dítětem dobíhala na zastávce tramvají. Řidič už dával zvukové znamení, že se dveře zavírají, a viděl jsem, že na semaforu mu již svítí zelená. Přesto nechal dveře otevřené a zadýchaná paní mohla s dítětem nastoupit. A tak jsem řidičovi tramvaje i té paní s dítětem „poslal“ požehnání. V dnešních dobách není automaticky zvykem uvolnit ve veřejném dopravním prostředku své místo k sezení někomu, kdo je starší. Pokud jsem toho svědkem, je to pro mě důvod účastníkům skrytě požehnání poslat.

A tak ta rychlá, skrytá požehnání nepočítám, ale snažím se je rozmnožovat a nezapomínat na ně. Přiznám se, že díky nim se i den stává krásnějším a i klidnějším. A věřím, že to pomáhá i k stabilizaci mého krevního tlaku... *Martin Uher*

ODPOUŠTĚT SI

Odpouštět znamená snažit se mít rád i toho, kdo se ke mně choval špatně.

Před nějakou dobou jsem dostala panenku, kterou jsem dlouho chtěla. Ale moje sestra mi ji schválně zničila. Chtěla jsem to říct mamince, ale pak mi došlo, že sestra je malá a že panenku taky chtěla, a tak jsem ji odpustila.

Kresby: Kristýna Píthálová

Když jsem jednou hrál fotbal s Rádživem a s dalšími kamarády, v rozhodujícím okamžiku zápasu jsem netrefil branku. Moji spoluhráči se na mne pochopitelně rozzlobili a i já jsem byl naštvaný. Ale Rádživ, náš kapitán, byl na mne zvlášť rozzelený a praštil mě. To mne opravdu mrzelo a od toho dne jsme spolu nemluvili. Po nějaké době jsem pochopil, že musím zapomenout na to, co se stalo. Jednou jsme se připravovali na zkoušku z výtvarné výchovy a já viděl, že Rádživovi vůbec nejde kreslit postavy. Řekl jsem si, že to je příležitost udělat první krok. Nabídl jsem, že mu s přípravou pomůžu. Byl z mé pomoci překvapený a velmi rád. Když jsme se pak bavili, říkal, že každý může udělat chybu a uznal, že i on ji udělal. Od té doby jsme se opět stali dobrými kamarády.

S.

Studuji na státním gymnáziu a ocitla jsem se v odlišném prostředí s chabými hodnotami. Spolužáci se mi začali vysmívat a cítila jsem se osamělá. Bylo to těžké, hledala jsem Boha, abych se mu svěřila. Jednou můj spolužák mluvil špatně o cikánech a říkal, že by je nejraději všechny zabil. Zastala jsem se jich a řekla jsem, že každý člověk má právo na život a že Bůh má nádherný plán lásky s každým člověkem. Potichu mi naslouchal a byl překvapený. Pak mi řekl: „Máš zajímavé názory.“ Hodně jsme spolu mluvili a já jsem našla nového kamaráda.

D.

Walter Kostner

1

2

Foto: Jaroslav Tvrđík

Foto: Jan Vrátný

3

4

5

6

Foto: Terezie Friedová

Březnové setkání v Olomouci (1, 2) bylo pro moravské společenství Hnutí fokoláře a další zájemce příležitostí se zamýšlet nad tématem blízkosti a sdílet zkušenosti ze života. Inspirativní byl příspěvek senátora Pavla Fischera o naději.

V pátek a sobotu 21. a 22. března 2025 se konalo již tradiční „setkání chlapů u krbu“ (3, 4). Bylo určeno pro muže, kteří se seznámili se životem Hnutí fokoláře a zvláště pro ty, kteří nejsou v pravidelném kontaktu. V pátek večer nabídlo společné posezení a v sobotu pokračovalo duchovním programem.

Setkání pro ženy s názvem Krása blízkosti (5, 6) se konalo 29. března. Program byl rozdělen na části o blízkosti k Bohu, k druhým lidem a k sobě. Přinesl krátké představení spirituality Hnutí fokoláře i konkrétní svědectví.